BRMG-I. KKŚiE.0012.54.2026

Protokół Nr 24-5/2026

z posiedzenia Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii Rady Miasta Gdańska, które odbyło się **26 maja 2026 roku** (wtorek), rozpoczęte **o godz. 16:00** w sali Herbowej Nr 208 Nowego Ratusza, przy ul. Wały Jagiellońskie 1 w Gdańsku.

Posiedzeniu przewodniczyła Radna Anna Golędzinowska – Przewodnicząca Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii Rady Miasta Gdańska.

Na stan sześciu (6) członków Komisji, w posiedzeniu uczestniczyło sześciu (6), czyli było quorum do podejmowania prawomocnych opinii, wniosków i innych stanowisk. **Lista obecności Komisji stanowi załącznik nr 1 do protokołu. Lista gości stanowi załącznik nr 2 do protokołu.**

Witam Państwa na 24 posiedzeniu Komisji Klimatu Środowiska i Ekologii. Przestępujemy do zatwierdzenia porządku obrad.

Porządek został przesłany Państwu Radnym i zaproszonym gościom w terminie regulaminowym. **Porządek posiedzenia stanowi załącznik nr 3 do protokołu.**

Czy są jeszcze jakieś uwagi, wnioski do porządku? Nie ma spraw do wniesienia oraz uwag i propozycji ze strony członków Komisji, więc poddaję pod głosowanie przyjęcie **następującego porządku obrad:**

1. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2025-2044 - **Druk Nr 749.**
   Przedstawia: Pan Łukasz Kłos – Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego

2. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia grupowego pomnika przyrody **– Druk Nr 743.**
   Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

3. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody **– Druk Nr 744.**
   Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

4. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody **– Druk Nr 745.**
   Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

5. Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody **– Druk Nr 746.**
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

6. Zaawansowanie prac nad powołaniem nowych form ochrony przyrody**.**
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

7. Sprawy wniesione, wolne wnioski, korespondencja.

Głosowanie:
Porządek został przyjęty 6 głosami za – jednogłośnie.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję bardzo, przechodzimy do procedowania punktu 1 porządku.

PUNKT – 1.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2025-2044 - Druk Nr 749.
Przedstawia: Pan Łukasz Kłos – Dyrektor Zarządu Transportu Miejskiego

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 r. - sprawa **BRMG.0006.172.2026**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
W tym miejscu przechodzimy do zadania, gdzie komisją wiodącą zdecydowanie będzie Komisja Mobilności i Transportu, natomiast z uwagi na szereg zaszłości z ekologią jakie wiąże za sobą transport zbiorowy również otrzymaliśmy ten druk na naszą Komisję tj. Druk Nr 749, dotyczący **„**Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2025-2044**”.** Horyzont czasowy prawie dwóch dekad, ale poza tym, że jest to dokument szalenie ciekawy, bo tutaj nie tylko ta część projektowa, ale i część diagnostyczna dostarcza nam w moim odczuciu bardzo cennych informacji o mieście. Natomiast jest to dokument planowany na lata zdecydowanego przełomu, jeżeli chodzi o uruchomienie nowych linii, zwłaszcza, jeżeli chodzi o transport szynowy, i to widać. Co tutaj szczególnie cieszy naszą Komisję, bo jest to zdecydowanie mniej emisyjny. Też dyskutuje się, że jest to zeroemisyjny, ale zdecydowanie mniej emisyjne źródło transportu. Natomiast tutaj chciałabym zaprosić do wprowadzenia tradycyjnie, rozumiem, że poza przedstawicielstwem Zarządu Transportu Miejskiego, tutaj pan dr Krystian Birr, czyli współautor opracowania. Bardzo mnie to cieszy, jest po to, żeby odpowiedzieć na nasze pytania, ale i również merytorycznie wprowadzić. Bardzo proszę.

Pan Jarosław Zając – Kierownik Działu Usług Przewozowych w Zarządzie Transportu Miejskiego

Szanowana Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni.
Chciałbym w imieniu Dyrektora Zarządu Transportu Miejskiego w Gdańsku, Pana Łukasza Kłosa przedstawić projekt uchwały w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2025-2044, zwanego dalej planem transportowym. Obowiązek opracowania i aktualizacji planu transportowego wynika z przepisów ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Obecny plan transportowy uchwalono w 2014 roku, dlatego wystąpiła potrzeba jego aktualizacji. Celem aktualizacji planu transportowego jest zastosowanie założeń polityki transportowej miasta do obecnych i przyszłych potrzeb mieszkańców oraz kierunków rozwoju Gdańska. Plan transportowy jest dokumentem strategicznym, który określa sposób organizacji, rozwoju i finansowania komunikacji miejskiej w perspektywie najbliższych kilkunastu lat. Dokument wskazuje m.in. przewidywane potrzeby przewozowe mieszkańców, kierunki rozwoju sieci transportowej, standardy obsługi pasażerów oraz działania związane z rozwojem transportu zeroemisyjnego. Plan transportowy określa wizję i cele rozwoju transportu zbiorowego wskazując kierunki działań niezbędnych do zwiększenia udziału transportu publicznego w podróżach mieszkańców, a także ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko i klimat.

Plan transportowy został uzgodniony z właściwymi organami sąsiednich gmin w zakresie linii komunikacyjnych funkcjonujących na ich terenie oraz poddany został konsultacjom społecznym, celem zebrania uwag i opinii dotyczących projektu. Dokument również został przekazany do zaopiniowania do Rad Dzielnic Gdańska oraz do zainteresowanych jednostek instytucji gdańskich. Zgłoszone uwagi zostały przeanalizowane i w uzasadnionym zakresie uwzględnione w ostatecznej wersji dokumentu. Projekt uchwały nie powoduje bezpośrednich skutków finansowych wykraczających poza działania przewidziane w obowiązujących dokumentach planistycznych i budżetowych miasta. Realizacja poszczególnych działań, wskazanych w planie będzie następować sukcesywnie, zgodnie z możliwościami finansowymi miasta oraz dostępnością środków zewnętrznych. Przyjęcie uchwały umożliwi dalsze skuteczne planowanie i rozwój transportu publicznego oraz będzie stanowić podstawę ubiegania się o środki zewnętrzne na realizację inwestycji transportowych. Do określenia założeń do aktualizacji projektu planu transportowego oraz recenzowania dokumentów na każdym etapie jego powstania czuwał zespół złożony z przedstawicieli jednostek miejskich i działów. Opracowanie dokumentu powierzono panu doktorowi Krystianowi Birrowi Adiunktowi Katedry Inżynierii Transportowej Politechniki Gdańskiej. Teraz poproszę pana doktora o prezentację.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Zapraszamy.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
Dzień dobry.
Szanowni Państwo. Przygotowałem krótką syntezę naszego dokumentu, oczywiście możemy się zagłębić w późniejszej dyskusji w poszczególne elementy. Tak jak zostało zapowiedziane, przygotowaliśmy aktualizację planu transportowego na horyzont czasowy 2044, z racji tego, że ostatni dokument został opracowany, tak jak pan Jarosław tutaj wspominał w 2014 roku. Na przestrzeni ostatnich 12 lat zostało opracowanych kilka nowych dokumentów strategicznych związanych z rozwojem transportu oraz także rozwojem po prostu miasta, patrz Strategia Rozwoju Miasta 2030 Plus i jednocześnie uwarunkowania się troszeczkę zmieniły, więc wypadało po takim czasie ten dokument zaktualizować. Ten dokument jest zgodny z, i takie było podstawowe założenie, zgodny z wszystkimi innymi dokumentami na poziomie miejskim jak i metropolitalnym, jak i wojewódzkim w zakresie rozwoju transportu. Przede wszystkim tutaj patrzymy na Strategię Rozwoju Miasta 2030 Plus, Plan Zrównoważonej Mobilności oraz taki sam Plan Zrównoważonej Mobilności dla Obszaru Metropolitalnego opracowany dwa lata temu.

Podstawą aktualizacji, tak jak wcześniej wspomniałem są nowe inwestycje transportowe, zmienione właściwie podejście po roku 2018 odnośnie do systemu transportu szynowego, zwłaszcza w kontekście Gdańska Południe. Następuje równocześnie w tle sukcesywny rozwój technologiczny, środowiskowy, w związku z tym także tutaj w tym zakresie konieczne było sprecyzowanie kierunków działań, do których dążymy, także do czego nas obliguje także ustawa. W międzyczasie pojawiła się Strategia Rozwoju Elektro-mobilności, którą również wstawiliśmy, a horyzont taki może dziwny, ale wynika po prostu z umów, które są podpisane przez ZTM z przewoźnikiem GAiT na realizację usług przewozowych.

Opracowując ten dokument przeprowadziliśmy konsultacje społeczne po jego zakończeniu w pierwszej wersji, czyli w styczniu, lutym tego roku przeprowadziliśmy takie konsultacje. Zebraliśmy ponad 450 uwag. Te uwagi dotyczyły różnych obszarów. Częściowo były do tego korekty redakcyjne, ale dotyczyły także zakresu map, treści na mapach, sposobu przedstawienia informacji, standardów odnośnie do infrastruktury, po sławnej u nas integracji oczywiście taryfowej, informacyjnej oraz także typowo, że potrzebujemy linie pod poszczególnych użytkowników lub też grup użytkowników. Uwzględniono ponad 50% uwag. Starałem się do tego podejść możliwie otwarcie. Moim zdaniem dużo

uwag tak naprawdę uwzględniliśmy jak na tego rodzaju dokument, gdzie dużo mieszkańców po prostu pisze, że chciałoby mieć coś pod siebie. To tutaj staraliśmy tak, tam, gdzie jest to racjonalne otwierać się na tego rodzaju pomysły. Mam takie odczucie, że uczciwie do tego podeszliśmy i te ponad 50% zostało tutaj uczciwie uwzględnione.

Cele ogólne planu, to można powiedzieć, że wyznacza kierunek rozwoju. Jednocześnie, co warto podkreślić, ten plan wpisuje się w zapisy innych dokumentów, tak jak wcześniej wspomniałem, przede wszystkim Strategie Rozwoju Miasta, gdzie określono już gdzie, jaka infrastruktura powstanie. W związku z tym tutaj nie przełamujemy tych założeń, żeby myślano gdzie będzie linia tramwajowa, która nie jest ujęta w innych dokumentach, tylko wypełniamy właściwie tą zgodność z tymi pozostałymi dokumentami, czyli jednocześnie zapewniamy i wskazujemy ten kierunek rozwoju zapewniamy tą spójność na poziomie miejskim jak i już także na potrzeby metropolitalne. Oprócz tego, tego rodzaju dokument, żeby nie był bierny, jest dokumentem oficjalnym wymagany ustawą zresztą, no to jest pewną podstawą do dalszych decyzji organizacyjnych, częściowo też finansowych w zakresie świadczenia usług przewozowych i pozyskiwania nowych pojazdów, czy wszelkiego rodzaju dofinansowań do rozwoju np. infrastruktury transportu publicznego.

Tak jak tutaj Pani Przewodnicząca wspomniała tego rodzaju dokument jest wyposażony w część diagnostyczną. Ta część diagnostyczna jest też wymagana ustawą, ponieważ ustawa o transporcie publicznym jakby narzuca właściwie z czego ma się składać taki plan transportowy, ale ta diagnoza została możliwie mocno skondensowana, prośba ZTM. Wyciągnęliśmy te najbardziej merytoryczne kwestie i tutaj zawarliśmy bazując, czy to na badaniach bieżących jakie prowadzimy w mieście, czy też na podstawie innych opracowań, innych dokumentów częściowo uzupełniając tę wiedzę.

To co najważniejsze, czyli kierunki rozwoju sieci transportowej. Można to omówić w takich 4 hasłach, czyli przede wszystkim transport szynowy. Stawiamy na transport szynowy, przede wszystkim widać to w kontekście planów rozwoju kolei, przede wszystkim na Gdańsk Południe oraz planów rozwoju sieci transportu szynowego tramwajowego, czyli najbliższa realizacja trasa Gdańsk Południe – Wrzeszcz (GPW), pewnie z Klonową i dalej także na południe do węzła Kowale, Nową Bulońską Południową, czy al. Adamowicza. Inne też odcinki oczywiście tam się pojawiają w tym zakresie, oczywiście w danej perspektywie do 2044 roku nie wypełniamy wszystkich założeń, jakie wynikają ze Strategii Rozwoju Miasta 2030 Plus, tylko wskazaliśmy te, które są najbardziej realne i te, które są priorytetowe do realizacji. Czyli jednocześnie transport szynowy będzie stanowił kręgosłup naszego systemu

transportu publicznego. Uzupełnieniem tego kręgosłupa mają być autobusy, czyli zmieniamy jakby ich rolę, bo właśnie sprowadzamy te autobusy do roli przede wszystkim dowozowej do transportu szynowego, żeby zapewnić maksymalną efektywność i funkcjonalną i ekonomiczną właściwe działania całego systemu, a tam gdzie transport szynowy nie dociera, to oczywiście będzie pełnił tą funkcję uzupełniającą właśnie autobus.

Zależało mi w tym dokumencie i tutaj cieszę się z otwartości ZTM, żeby wpisać coś takiego jak połączenia przyspieszone dla obszarów, które są nieobsługiwane i nie planuje się obsługi obszarów transportem szynowym, ponieważ mamy dosyć szeroko rozbudowane miasto, no i z niektórych dzielnic, np. tutaj często dyskutujemy o Karczemkach, o tamtym rejonie, że warto być może uruchomić linie przyspieszoną. Tutaj zaproponowałem takie połączenie w postaci metrobusa. Oczywiście kwesta techniczne, w jaki sposób to zadanie zostanie zrealizowane tj. kwestia dalsza otwarta, aczkolwiek samo hasło metrobus, jako coś nowego tutaj pojawiło się w tym dokumencie, jako właściwie pierwsze takie hasło w takim dokumencie w Gdańsku.

Wzorowałem się na rozwiązaniach berlińskich i ten wątek może rozwinę, gdy będziemy chcieli dyskutować na ten temat dalej oczywiście. Dalsza kwestia tj. dostosowanie linii autobusowych do nowych tras tramwajowych i kolejowych, ponieważ sieć transportu szynowego się rozwija w związku z tym wymaga to pewnej restrukturyzacji i dostosowania tych autobusów do tej sieci.

Za tym wszystkim idzie ruch pasażerski, czyli najważniejsza część, czyli kto z tego będzie korzystał, żeby ludzie korzystali z tej sieci, no to musimy ponieść jakieś koszty. Przewiduje się wzrost prac eksploatacyjnych około 15% do roku 2044. Ten wzrost właściwie prawie nie występuje na sieci autobusowej, można powiedzieć, że tj. stabilizacja, ponieważ rozwijamy, tak jak wcześniej powiedziałem transport szynowy i ta część wozokilometrów, którą obecnie realizuje transport autobusowy ona będzie przenoszona na nowe części miasta, czy też w te obszary, które teraz wymagają już nawet dzisiaj dodatkowej obsługi. Jednocześnie rozwój infrastruktury szynowej spowoduje konieczność wzrostu pracy eksploatacyjnej w transporcie tramwajowym tj. logiczne i tutaj wzrost szacujemy nawet do 30%, co jest dosyć dużą wartością. No i ci pasażerowie, o których wspomniałem wcześniej, zmylił mnie nagłówek troszeczkę, czyli kto będzie z tego korzystał. Przewidujemy dalszy wzrost, właściwie sukcesywny wzrost, który obserwujemy już od dłuższego czasu. Sam nominalny wzrost liczby pasażerów, mamy przyrost, aczkolwiek udział spada w ogólnym transporcie publicznym, ale notujemy przyrost pasażerów. Dynamiczny przyrost będzie wynikał z rozbudowy systemu kolejowego na Gdańsk Południe, także dalszego rozwoju systemu transportu szynowego tramwajowego i tutaj też istotny przyrost i będzie spadek w transporcie autobusowym. Spadek, który będzie

potem nadganiany właśnie wraz z rozwojem dalszej części miasta doprowadzając ostatecznie do stanu niewiele niższego niż jest w stanie istniejącym dzisiaj. Tych prognoz nie wykonano z głowy, tylko wykorzystano do tego celu transportowy model symulacyjny opracowany przez Politechnikę Gdańską i Biuro Rozwoju Gdańska już 14 lat temu, sukcesywnie rozwijano to narzędzie razem współpracując, to to narzędzie i tutaj także w tym zakresie zostało wykorzystane w sposób praktyczny.

Dalsza część, to są np. takie analizy, które, bo tam w samym dokumencie znajduje się dosyć dużo danych, dosyć dużo analiz, w tym np. analiza dostępności pieszej do przystanków, czy też i ochrona dostępności w postaci czasu dojazdu do obszarów śródmiejskich, czy to właściwie centralnych, bo tj. także Oliwa wliczona, żeby sprawdzić, czy ten rozwój sieci, które zakładamy on tak naprawdę przełoży się na większą dostępność dla użytkowników, czy też nie. I tutaj sukcesywnie, co widać w tej tabeli w roku 2044 odnotowujemy wzrost. Do analiz wykorzystano model dostępności pieszej opracowany przez Biuro Rozwoju Gdańska.

Co do kwestii integracji, o czym wspomniałem wcześniej, to oczywiście zakładamy rozwój systemu wspólnego biletu, integracji taryfowej. Tutaj zakładamy dalszy rozwój systemu Fala lub jego pochodnych lub też alternatyw, bo też takie pytanie na poprzednich Komisjach się pojawiły, czy to musi być Fala? Odpowiadam od razu, że nie. Praca nad taryfą pomorską to są dalsze właściwie etapy, nad którymi powinniśmy pracować, aczkolwiek co do założeń tej taryfy, czy też wspólnego biletu oczywiście tutaj to uwzględniamy i się z tym zgadzamy. Rozwój sieci systemu transportu szynowego i autobusów dowozowych będzie wymuszał rozwój węzłów przesiadkowych, w tym korelacje rozkładową, w tym często organizacyjną, opracowanie systemu „Parkuj i jedź" „Park & Drive", „Parken Ride", do tego będzie integracja informacyjna. Już dzisiaj mamy 220 tablic dynamicznych. Tutaj w planie pojawiły się zapisy, na których też mi bardzo zależało, aby zintegrować informację pasażerską nie tylko na poziomie miejskim, ale na poziomie metropolitalnym tak, żeby pasażerowie widzieli także informację dotyczącą kolei i odwrotnie, żeby to nie był to system wyizolowany. To wymaga oczywiście pewnej integracji instytucjonalnej, czyli współpraca ZTM z operatorami, organizatorami transportu, czy też powołanie potem związku, właściwie zarządu metropolitalnego.

Opracowano także w planie pożądane standardy usług przewozowych. Tutaj na poziomie ogólnym można to streścić, że najważniejszy z badań preferencji dla pasażerów jest czas podróży, koszt podróży i dostępność przestrzenną. I tutaj, żeby oczywiście osiągnąć takie a nie inne potoki pasażerskie, to ten czas sukcesywnie jest skracany, tak te4ż zakładamy w planie transportowym. Koszty podróży, to zakładane, że będą na poziomie rentowności, odpłatności właściwie na poziomie dzisiejszym, co jest pewnym wyzwaniem, może nie rozwijam tego wątku na razie.

Dostępność przestrzenna, o tym powiedziałem, w zakresie dostępności pieszej. W jaki sposób to realizować? Kluczowym są działania wiodące, czyli zwiększenie częstotliwości na głównych korytarzach, liniach, co siłą rzeczy transport szynowy takimi częstotliwościami się charakteryzuje. Rozwój systemu BUS pasów, czy innych priorytetów dla transportu szynowego również w postaci zmian w programach sygnalizacji świetlnej i dalsze zarządzanie, rozwój, optymalizacja tras, struktury sieci, koordynacja rozkładowa.

W zakresie taboru określono główne, takie ogólne wymagania odnośnie do standardów taboru, to m.in. średni wiek taboru autobusowego, że powinien być nie większy niż 12 lat, jednocześnie maksymalny wiek taboru szynowego powinien być np. 28 lat, i dążenie do dalszej wymiany floty w postaci nowych pojazdów przy jednolitym standardzie wizualizacyjnym i dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zawarto także w planie standardy, takie zalecenia, wytyczne można powiedzieć w zakresie infrastruktury przystankowej, ponieważ mamy starzejące się społeczeństwo, w związku z tym jakby eliminacja barier w zakresie dojść do przystanku, czy też samych powiedzmy parametrów technicznych tych przystanków, wyposażenie tych przystanków np. w wiaty, czy w ławki, także tam zostało określone i wskazane, np. kiedy wiatę stosować, kiedy może jeszcze nie trzeba, żeby też właściwie ten standard powiększać, wymuszać jakby te działania sprzyjające właśnie wszystkim osobom, a zwłaszcza osobom ze szczególnymi potrzebami. O systemie informacji już troszeczkę powiedziałem, że dążymy do integracji, dalszego rozwoju oczywiście tej informacji, więc może to pominę.

To co jest nowe i co właściwie nie jest wymagane ustawą o publicznym transporcie zbiorowym, żeby znalazło się w tym planie, ale zostało zawarte jako coś nowego, właściwie pierwsi w Polsce opracowaliśmy takie zasady odnośnie do dostosowania ulic sieci transportowej miasta do ruchu autobusowego. Czyli opracowaliśmy wspólnie ze wszystkimi jednostkami taką mapę, która jest jednym z załączników planu, na którym widać, które odcinki uliczne powinny być dostosowane pragmatycznie do ruchu autobusowego później, niekoniecznie dzisiaj, niekoniecznie nawet kiedykolwiek, ale, żeby było to dostosowane nawet na wypadek gdyby było to kiedyś potrzebne i jednocześnie jest to taka siatka, do której możemy dzięki temu zakładać, że tam autobus może kiedyś pojechać, bo plan nie mówi gdzie autobus będzie jechał, ale jednocześnie stwarza to takie możliwości celem uniknięcia sytuacji z ul. Bażyńskiego, i ul. obok, nie pamiętam nowej nazwy, (z sali: Prof. Marii Janion), bo było wiadomo czym to się skończyło. W związku z czym tutaj jest to takie ujęcie twarde, że być może to pomoże w zakresie uzyskania parametrów nowych odcinków sieci drogowej.

Oprócz tego mamy w planie wpisane takie planowane inwestycje na najbliższe lata, czyli do roku 2030. Tutaj przewidujemy rozbudowę infrastruktury ładowania

pojazdów, ponieważ mamy coraz więcej pojazdów elektrycznych na bazie Hallera. Modernizacja zajezdni tramwajowej Wrzeszcz, budowa magazynu energii na terenie zajezdni autobusowej, czy też budowa nowej zajezdni autobusowo-tramwajowej na Ujeścisku. I także modernizacja pętli w Oliwie, czyli się pojawiła taka inwestycja punktowa.
W zakresie inwestycji taborowych, to kupujemy 20 nowych tramwajów 45 metrowych, czyli o zwiększonej pojemności przede wszystkim do obsługi trasy GPW, też w planie wskazano właściwe odcinki w całej sieci, gdzie takie tramwaje mogłyby funkcjonować i należy taką infrastrukturę dostosować do funkcjonowania tego rodzaju pojazdów. Modernizacja tramwajów DUWAG – typu N8C (2027 rok) oraz dalszy zakup autobusów zeroemisyjnych zasilanych energią elektryczną, typ MIDI, w podsumowaniu można powiedzieć, że 99 pojazdów do roku 2030. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Tak więc reasumując jest to dokument łączący tak naprawdę cechy pewnego master planu transportowego, ale również ja jako urbanistka czytam to obecnie zaproponowaną formę jako takie, wiadomo, że tutaj mówimy przede wszystkim o kwestiach organizacyjnych, jeżeli chodzi o infrastrukturalne, to one są tak naprawdę przeniesione z innych projektów, ale do czego zmierzam? Wiadomo, że plan ogólny co do zasady nie porządkuje teraz elementów liniowych, a tu one są w jednym miejscu i myślę, że np. ta mapa, jak pan dr powiedział, gdzie warto pomyśleć o autobusie, czyli minimum 3 metry szerokości układu drogowego, tak, tj. bardzo cenne. Też taka moja refleksja a pro po części diagnostycznej. Oczywiście dobrze wykonana diagnoza, to nie powinna być suma wszystkich analiz, tylko faktycznie ta esencja, ale myślę, że to również dla nas jako dla radnych będzie, przy podejmowaniu innych decyzji, taki ciekawy materiał informacyjny.

Jeżeli chodzi o moje pytania do tego druku. Jedno pytanie, poniekąd jest taki kazuistyczny, tutaj poproszono mnie po prostu o doprecyzowanie tej kwestii, ponieważ to była uwaga przez Państwa pozytywnie zaopiniowana, natomiast dotyczy ona tematu co do którego też od wielu lat drążę, mówiąc kolokwialnie, obsługi komunikacyjnej GUMED i powiązania tego z trasą GPW. Wiem, że tam, jeżeli chodzi o przystanek Jarowa, nie mylić z Jaworową, to zostało uwzględnione, natomiast tutaj poproszono mnie o doprecyzowanie, ponieważ siłą rzeczy ten dokument jest dość generalny. Czy coś więcej można na ten temat powiedzieć?

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
Tak naprawdę ciężko na ten temat powiedzieć, ponieważ bardzo mnie cieszy ta uwaga, która spłynęła, ponieważ też przy opiniowaniu jako Politechnika Gdańska na prośbę Kanclerza także zwracano uwagę na to, ze projekt GPW nie zakłada

budowy pętli autobusowej przy przystanku Jarowa, tramwajowym przystanku, co właściwie przez to nie mam nic więcej do powiedzenia, bo nadal tej pętli nie ma, ale jest wpisany ten punkt jako przystanek zintegrowany, czyli jest wskazana potrzeba, żeby ta przesiadka tam się odbywała, żeby trasą GPW z dolnej części miasta, nie tylko zresztą, północnej w sumie też, bo to GPW będzie obsługiwała dosyć linie o szybszym przebiegu przecież, można było dojechać sprawnie z przesiadką na jakiś minibus prawdopodobnie, właśnie na przystanku Jarowa w kierunku GUMED. Tak, że jest to zapotrzebowanie, moim zdaniem ogromne, niestety projekt obecnie tego nie przewiduje, żeby tam taki przystanek wyznaczyć w sensie infrastruktury do zawracania autobusów, żeby wyznaczyć. W związku z tym trzeba będzie kombinować.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
To mnie pan dr zmartwił, ale z drugiej strony dobrze rozmawiać uczciwie o pewnych rzeczach, no ale …

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
… mamy jeszcze czas.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… mamy jeszcze czas. Rozumiem, że jest to dobry moment, jeśli na własne uszy słyszałam wypowiedź dyrektora technicznego UCK, jakoś to było może, nie, że nie stawiamy oporu, czy bardziej jesteśmy otwarci na w ogóle pomysł wjazdu jakimiś mniejszymi pojazdami na teren szpitala, co w ogóle byłoby rewolucją transportową tak naprawdę, ale myślę, że nawet, jeżeli to by się skończyło na Smoluchowskiego, to i tak komfort znacząco by wzrósł. Tak właśnie czytając całość dokumentu jako właśnie tworzonego w świadomości zmian demograficznych i też świadomości potrzeb osób z gorszą fizyczna mobilnością. Drugie pytanie, właściwie refleksja a pro po tej innowacji dotyczącej tych metrobusów, uważam, że jest to tak naprawdę szansa na połączenie pewnej koncepcji rozwijanej przez Biuro Rozwoju Gdańska dotyczącego takiego wytworzenia punktu ciężkości centralnej przestrzeni publicznej w różnych dzielnicach, zwłaszcza dzielnicach peryferyjnych, które tak do tej pory rozwijały się bez takiego wyraźnego punktu ciężkości, jak najbardziej, jeżeli chodzi o te usprawnienia komunikacyjne w godzinach szczytu, to dla wielu byłaby bardzo ciekawa oferta, to tak bardziej na zasadzie komentarza niż pytania.
Czy Państwo Radni mają do tego punktu jakieś pytania? Widzę radny Majewski, radny Kieturakis, bardzo proszę.
Radny Przemysław Majewski – członek Komisji
Dziękuję Pani Przewodnicząca. Mam kilka pytań. Pierwsze pytanie, może takie bardziej organizacyjno-techniczne, bo pamiętam w 2021 roku było przecież też podejście do stworzenia podobnego planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu i wtedy też pokaźny raport, czy też projekt tego planu był

przygotowany. Pytanie. Na czym to się skończyło, bo to zostało przedstawione do konsultacji, natomiast ostatecznie jak rozumiem cały z 2014 roku ten plan obowiązuje i na nim się opieramy, a moje pytanie też jest powiązane z tym, że w ciągu tych 4 lat poznikało kilka istotnych inwestycji, chociażby tramwaj przez Letnicę. Wówczas wskazywano, że to prężnie rozwijająca się dzielnica. Teraz w odpowiedzi na uwagi mieszkańców mówi się, że tramwaj się przewiduje, tylko tak naprawdę nie wiadomo kiedy, więc jak do 2044 roku się nie przewiduje tramwaju na terenie dzielnicy, gdzie powstają kilkunastopiętrowe wieżowce i mamy kilka tysięcy nowych mieszkańców, to przyznam szczerze, że ja tego nie rozumiem. To jest jedna rzecz. A druga rzecz, to kwestia, tutaj też wywołanych metrobusów. Dużo głosów się pojawiło ze strony mieszkańców, także powiedzmy działaczy społecznych odnośnie do planu likwidacji rezerwy wzdłuż Armii Krajowej tramwaju do Kokoszek. Na to odpowiada się, że jest jakaś wizja metrobusów, ale ona nie jest w żaden sposób bliżej sprecyzowana i obawiam się, że ona na takim poziomie zupełnej teoretyczności pozostanie prze kolejne lata, bo trudno mi jest sobie wyobrazić, żeby do istniejącej infrastruktury autobusowej i tramwajowej tworzyć jakąś dodatkową odnogę szybkich autobusów, które miałyby łączyć Kokoszki, przykładowo z centrum Gdańska. Raczej mi się to nie spina, jest po prostu takim wygodnym narzędziem dla miasta, żeby po prostu tą rezerwę wykorzystać teraz na ekostradę, a docelowo tak naprawdę rejon Kokoszek, czy powiedzmy Smęgorzyna nie był w gruncie rzeczy przez kolejne lata zagospodarowany, więc tak wychodząc, począwszy od tego pierwszego pytania, co się z tym projektem planu z 2021 roku stało poprzez te powiedzmy kolejne dwa pytania dotyczące chociażby Letnicy, czy tej rezerwy wzdłuż Armii Krajowej. Dziękuję.

Pan Jarosław Zając – Kierownik Działu Usług Przewozowych w Zarządzie Transportu Miejskiego

Odpowiem na pierwsze pytanie. Rzeczywiście w 2021 roku była podjęta próba aktualizacji planu transportowego, wybrana była firma z Wrocławia. Ten projekt powstał, został poddany konsultacjom, było bardzo, bardzo dużo uwag, wniosków. Przede wszystkim w zakresie przebiegu trasy GPW. Jeszcze jej dokładny wtedy kształt nie był określony, były różne warianty. I w wyniku tych wszystkich uwag, również ze strony jednostek miejskich, wykonawca tego planu musiał zrobić bardzo, bardzo dużo poprawek. Nie poradził sobie z tymi poprawkami, w związku z tym, żeśmy doszli do wniosku, żeby zadośćuczynić wszystkim uwagom, może nie wszystkim, ale zasadnym uwagom plus uwagom jednostek miejskich, żeśmy doszli do wniosku, że ten plan, projekt musiałby ulec gruntownemu przebudowaniu. I żeśmy doszli do wniosku też, że firma, która to robiła REFUNDA z Wrocławia, kolokwialnie mówiąc jakby nie do końca czuje specyfiki tego, co się dzieje w Gdańsku. w związku z tym żeśmy rozwiązali tą umowę, doszliśmy do wniosku, że zrobimy to inaczej, w innym trybie. Ten plan powstał w innym trybie. Wspomagamy się Politechniką Gdańską, żeśmy powołali zespół z ekspertów i przedstawicieli

wszystkich zainteresowanych jednostek. Żeśmy co dwa tygodnie, albo w razie potrzeby zwoływali ten zespół i żeśmy dyskutowali nad treścią tego planu. Ten plan tak jak mówię ma wizję, ale nie fantazję. Tutaj nie jest ujęte nic co by realnie nie mogło być zrobione. Mam nadzieję, że ten dokument w tej formie i tak wypracowany będzie pozytywnie zaopiniowany i uchwalony. Odnośnie do drugich części, to poproszę pana doktora.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
Dopowiem, że ten projekt z 2021 rok był niespójny po prostu z dokumentami innymi, typu np. wspomniany tramwaj w Armii Krajowej, tego nie było w dokumentacji, ani żadnej rezerwy nie ma od 2007 roku, tak, że nie tutaj w planie transportowym, nie wiem w jakim dokumencie. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego wskazywało jak będzie się rozwijała sieć i została wykasowana ta rezerwa w roku 2007 przy opracowywaniu tamtego Studium. I nie miało prawa tam nigdzie się potem pojawić tego rodzaju opracowanie. Tak, że tutaj nasz plan nie kasuje tej rezerwy, ponieważ ona została skasowana przez inny projekt, tak, że wtedy tego tramwaju nie ma i tej rezerwy nie ma ujętej w Strategii Rozwoju Miasta 2030 Plus, z którym powinniśmy być zgodni. W zakresie tej strategii jest wpisany tramwaj w Letnicy …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… przepraszam, że przerwę. W przypisie dolnym, faktycznie teraz warto zwracać uwagę na to, że jakby system planowania nam się trochę przekształcił. Tak jak powiedziałam nie ma już tych elementów liniowych, które kiedyś były w Studium, bo jakby kończy nam się Studium, natomiast ustawodawca przeniósł te wszystkie kluczowe kwestie liniowe do tzw. modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, który jest w Studium i tj. uszczegółowiane w kolejnych dokumentach.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
Tak, tak. Tramwaj w Letnicy faktycznie, no faktycznie dostaliśmy od Biura Rozwoju Gdańska etapowanie, które właściwie funkcjonuje przy wszelkiego rodzajach analizach transportowych, które są wykonywane dla miasta na różne potrzeby, czy to rozwoju systemu transportowego, czy na potrzeby dofinansowania do zakupów, chociażby taboru tramwajowego trzeba robić takie prognozy ruchu i tam są opracowane, jest taki harmonogram rozwoju sieci transportowej w poszczególnych horyzontach czasowych i do 2044 roku po prostu Biuro Rozwoju Gdańska nie zakładało, żeby uwzględnić tramwaj w Letnicy. W każdym razie on jest wpisany w Strategii, w związku z tym nadal zakładamy, że powstanie, tylko na innej perspektywie. Więcej właściwie na ten temat powiedzieć nie mogę. Tam było chyba jeszcze jedno pytanie? A, odnośnie BUS-pasów. Ja wierzę, Przyznam Biuro Rozwoju Gdańska było elementem, częścią naszego zespołu i bardzo mnie ucieszył fakt, kiedy ten metrobus gdzieś zarzuciłem, że po drugim spotkaniu Biuro Rozwoju

Gdańska podjęło się chociażby zadania przeanalizowania jak to zrobić. I z tego co wiem, to ZTM obecnie współpracują, co tam uruchomić, kiedy uruchomić i jakimi etapami, bo być może na początek trzeba sprawdzić jak to będzie funkcjonować. Niekoniecznie musimy wszystko budować, nową jezdnię, od nowa ponosić tylko koszty itd., tylko może puścić ten autobus, nawet w tych korkach niech sobie stoi, może potem pomalować farbą jakiś pas na jakimś fragmencie, a dopiero potem, jeśli się okaże, że to się sprawdza, dobudować nowe przystanki na Cedrowej, czy Leszczynowej, czy nawet wybudować osobną jezdnię w pasie bieżącym, Armii Krajowej. Tak, że tutaj moim zdaniem, wygląda to dosyć racjonalnie. Czy tak będzie? Nie wiem, może jestem naiwny, ale ja wierzę.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Radny Kieturakis, bardzo proszę.

Radny Maximilian Kieturakis – członek Komisji
Będę miał trzy pytania. Trochę to będzie od ogółu do szczegółu. I od razu zaznaczam, ja nie podważam, tylko może uchylicie Państwo trochę rąbka jak ta praca wygląda od środka. Jak ten proces wygląda. Na ile te plany są realizowalne, czyli na ile tj. kierunek rozwoju, koncert życzeń trochę z tego co ja rozumiem na faktycznie, jakie to będzie miało przełożenie, na ile ten dokument był potem zmieniany jak przyszło co do z zestawieniem problemów codziennego budżetu geografii naszego miasta itd. Jest to pierwsze pytanie bardzo ogólne. Czy faktycznie ten plan jest realizowalny w tej przestrzeni czasu, o której mówimy? Z dokumentu wynika, że problem hałasu jest bardzo uciążliwy, w tym centralnym paśmie komunikacyjnym. Tutaj zwracam uwagę na Śródmieście i z jednej strony są to zgłoszenia mieszkańców, z drugiej strony z dokumentu wynika, że Państwo też to mają przeanalizowane i też ten problem jest widoczny, więc pytanie jest jakie konkretne działania miasto planuje w tym zakresie, szczególnie w obszarach ruchu tramwajowego w centralnej alei naszego miasta. I to ostatnie pytanie do szczegółu, tj. bardziej pytanie do pana, co powinno miasto zrobić właśnie w tym zakresie, jakie technologie nowe, jakie rozwiązania faktycznie na przyszłość powinniśmy wdrażać jako miasto, żeby ten hałas zniwelować?

Pan Jarosław Zając – Kierownik Działu Usług Przewozowych w Zarządzie Transportu Miejskiego
Ja tylko tak na wstępie, myślę, że pan doktor na wszystkie pytania odpowie, dlatego, że jako autor tego dokumentu na bieżąco współpracował ze specjalistami z Biura Rozwoju Miasta i tak jak powiedziałem wcześniej, żeśmy się starali na wszystkich spotkaniach takie zapisy robić w dokumencie, które realnie będą w pewnej perspektywie mogły być zrealizowane, a nie ujmowaliśmy takich zadań, które albo wykraczają poza 2044 rok, albo które na pewno w najbliższej tej perspektywie nie mają szans być realizowane.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
Pytanie pierwsze. Czy to jest realne? Tak jak tutaj pan Jarosław powiedział, moim zdaniem tak. Oczywiście gdzieś wyzwaniem są pieniądze, ponieważ tak jak tutaj patrzę na prognozowane, trzeba mieć 30%, tj. ogromny koszt do udźwignięcia. Jednocześnie trzeba pamiętać o tym, że, bo nie wiemy tego na dzisiaj, ale prawdopodobnie, tak przypuszczam ja, miasto będzie partycypować w kosztach funkcjonowania SKM, do czego Urząd Marszałkowski dąży cały czas i tutaj ma kutą podstawę przy rozbudowie systemu transportu publicznego, więc tutaj tak naprawdę szczerze mówiąc widzę pewne zagrożenie, które może spowodować, że za kilka lat się okaże, że nie stać nas po prostu nawet na realizację dla niektórych z tych założeń, które byśmy mimo wszystko chcieli, które być może dzisiaj widzimy, że jest takie założenie, więc to jest faktycznie jakieś zagrożenie. Jeśli chodzi o rozwój tych połączeń, tutaj nie widzę tych zagrożeń, faktycznie obecne działania w zakresie rozwoju infrastruktury, czy to na Obrońców Wybrzeża np. tego odcinka tramwajowego, już nie chcę mówić Zielony Bulwar, bo to sam nie wiem czy powstanie ostatecznie, czy nie, aczkolwiek, czy to dotyczy Klonowej, czy GPW, to już mamy jakieś projekty, mamy zaawansowane etapowanie tych inwestycji, w związku z tym, myślę, że do roku 2044 powinniśmy zdążyć raczej, a nawet 2035 gdzieś tam przy dobrych wiatrach tak naprawdę jest tym poziomem osiągalnym. Nie wiem, czy tj. wszystko odnośnie do realizacji, no to jest dokument w związku z tym ten dokument jest podstawą do rozliczania potem władz miasta odnośnie do tego, czy te założenia są realizowane. Jednocześnie, ja opracowując tego rodzaju dokumenty strategiczne zawsze wpisuję dosyć szczegółowe wskaźniki monitorowania na końcu i tam także te wskaźniki są w poszczególnych progach i możemy wskazywać, czy coś realizujemy, czy też nie, czy już trzeba coś reagować, czy być może gdzieś działamy jako miasto niewystarczająco dobrze i trzeba tutaj coś poprawiać. Co ważne też dla mnie, ponieważ tam było dosyć dużo uwag odnośnie np. średniej prędkości. Urealniłem niektóre założenia, które wynikają ze Strategii, ponieważ ze Strategii to wynika, że powinniśmy skrócić godzinę o 1 minutę, żeby osiągnąć dane prędkości ruchu tramwajowego co jest niemożliwe. Drugie pytanie, nie pamiętam, proszę powtórzyć.

Radny Maximilian Kieturakis – członek Komisji
Chodziło mi o rozwiązania dotyczące hałasu w centralnym paśmie komunikacyjnym.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
No tu jest pewne wyzwanie w tym zakresie. Przede wszystkim wszelkiego rodzaju oczywiście tłumienia, w postaci chociażby zielonego torowiska, ale nie tylko musi być zielone torowisko, są tego rodzaju rozwiązania technologiczne moim zdaniem znane przede wszystkim. Dalsza kwestia tj. zakup taboru tramwajowego ze skrętnymi wózkami, czego przy okazji Pesy np. nie zrobiliśmy co pokutuje przez to

stan torowiska tramwajowego, bo on tylko na trzech wózkach się tylko opiera, a w Niemczech, nie wiem, czy wchodzić w takie szczegóły techniczne przy tej dyskusji, ubolewam jako osobiście, bo robimy modernizację Podwala Przedmiejskiego i nie idziemy w tym kierunku. Tutaj trudno realizować te postulaty, mówiło się np. o zielonych torach, czy wygłuszaniach, nie widziałem takich rozwiązań, chcemy, ale nie możemy. I ostatnie pytanie jakie było?

Radny Maximilian Kieturakis – członek Komisji To już było jakby bardziej życzeniowe, czyli wskazówki dla nas, na co powinniśmy zwrócić uwagę i co możemy wdrażać, żeby było coraz lepiej? Korzystając z tego, że mamy eksperta po prostu na sali, chciałem zainspirować pana wiedzą.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
W zakresie transportu publicznego?

Radny Maximilian Kieturakis – członek Komisji
Nie, w zakresie hałasu w centralnym paśmie komunikacyjnym.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
No to tylko właśnie te rozwiązania, bo trudno sobie wyobrazić bariery.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Teraz myślę sobie, bo faktycznie jakby zakres tej Komisji został troszeczkę przeformułowany w stosunku do zbliżonej Komisji w zeszłej kadencji. Mobilność teraz posiada swoją osobną Komisję, no nic dziwnego, jest to kadencja wielkich wyzwań, ale faktycznie hałas zostaje w naszych kompetencjach, więc myślę sobie zainspirowana pytaniami pana radnego, że może kiedyś, kiedy będziemy rozmawiali o kwestiach hałasu, bo faktycznie przynajmniej raz do roku ten temat jest na posiedzeniach Komisji np. zaprosimy pana doktora, dyrektora Szmaglińskiego, który doskonale zna się na nowych technologiach, jeżeli …

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
… jak najbardziej. On jest typowym „szynowcem", pełne wykształcenie w tym zakresie, tak, że …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… tak, tak pan Jacek jest tzw. „szynowcem" …

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
… tak jest, mamy także panią prodziekan, młodą dziewczynę u nas na Wydziale Inżynierii Lądowej, która także w tym hałasie teraz się specjalizuje, habilitację właśnie złożyła, więc także może do wykorzystania pani Roksany …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… o z najnowszymi badaniami, świetnie ….

Pan Jarosław Zając – Kierownik Działu Usług Przewozowych w Zarządzie Transportu Miejskiego
Natomiast na pewno z niemałym zakresie walczymy z hałasem kupując właśnie autobusy zeroemisyjne, gdzie ustawa już nakazuje miastom powyżej 100 tysięcy mieszkańców kupowanie wyłącznie autobusów elektrycznych, czy wodorowych i tu na pewno troszeczkę ten hałas jest zmniejszony.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Zdecydowanie jest to kwestia komfortu życia mieszkańców, ale nie jest to pierwszy plan, jeżeli chodzi o nasze wyzwania w tym momencie. Radna Rydlewska -Kowalik bardzo proszę.

Radna Sylwia Rydlewska – Kowalik – członek Komisji
Mam pytanie dotyczące przystanku Gdańsk – Karczemki. W palnie transportowym, w wykazie węzłów integracyjnych jest uwzględniony jako przystanek integracyjny łączący kolej regionalną i autobus, a mieszkańcy sugerowali węzeł integracyjny łączący kolej regionalną z koleją aglomeracyjną, czyli PKM. Czy jest na to szansa, bo podobno plany, mapy przesyłali, bo też otrzymałam, mapki jak mogłoby to nawet wyglądać.

Pan dr Krystian Birr, Politechnika Gdańska
To jest częściowo tylko nazewnictwo, bo kolej, PKM w cudzysłowie PKM, czyli to co funkcjonuje jako nie PKM, to częściowo jest linia aglomeracyjna, czyli te połączenia do Gdyni, a częściowo jako linia regionalna tak naprawdę. W związku z tym tutaj tak naprawdę pasażer nie widzi różnicy czym to jest, tj. takie nasze transportowe można powiedzieć techniczne sformułowanie. Tutaj po prostu chodzi o połączenia w kierunku Kościerzyny, Kartuz, więc na tamtym przystanku będą się zatrzymywać.

Radna Sylwia Rydlewska – Kowalik – członek Komisji
Ok. O to chodziło mieszkańcom, czy będzie możliwość połączenia. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czy są jeszcze jakieś pytania w zakresie tego projektu? Nie widzę, w związku z tym, gdy przyjmiemy to w czwartek, to rozumiem, że ściąga teraz, jak przyjdzie do nas pani Skarbnik, to patrzymy w Wieloletnie Prognozy Finansowe, zmiany, tak jak postępuje tam plan transportowy. Skoro nie ma pytań przechodzimy do głosowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie przyjęcia aktualizacji „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Gdańska na lata 2025-2044 - Druk Nr 749.

Głosowanie:
Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Pana – Jarosława Zająca – Kierownika Działu Usług Przewozowych w Zarządzie Transportu Miejskiego oraz przeprowadzonej dyskusji, Komisja – 5 głosami za – jednogłośnie **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały – zawarty w **Druku Nr 749** - bez poprawek. **Opinia Nr 24-5/148-44/2026 – została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia 28 maja 2026 roku.**

PUNKT – 2.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia grupowego pomnika przyrody – Druk Nr 743.
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 r. - sprawa **BRMG.0006.166.2026**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
W tym miejscu przechodzimy do cyklu druków dotyczących pomników przyrody, ale i tak naprawdę puentą tego naszego spotkania będzie w ogóle szersza rozmowa o planach i postępie prac nad nowymi formami ochrony przyrody. Też temat, który tak rok rocznie tutaj wnosimy na posiedzenie Komisji i tutaj korzystamy z głosu eksperckiego pracowników Wydziału Ekologii i Energetyki. Bardzo proszę od druku 743 w sprawie ustanowienia grupowego pomnika przyrody, tych pomników przyrody będzie cztery dziś.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Dzień dobry.
Szanowni Państwo, dzisiaj przychodzimy z projektami czterech uchwał dotyczących ustanowienia nowych pomników przyrody, druk Nr 743 dotyczy grupowego pomnika przyrody, pozostałe trzy to są pomniki pojedyncze. Pozwolicie Państwo, że już tak tradycyjnie omówię cztery uchwały łącznie.

GDAŃSK

Nowe pomniki przyrody na terenie Miasta Gdańska

Gdańsk, 26 maj 2026 r.

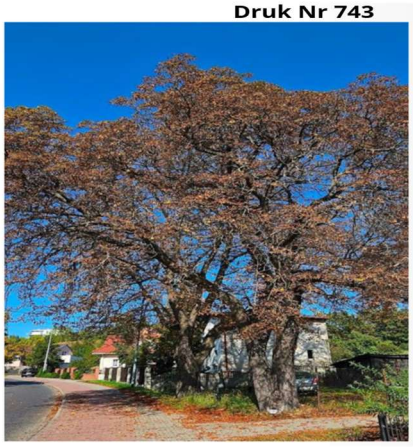
Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Poprosimy.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Pierwszy grupowy pomnik przyrody składający się z dwóch kasztanowców zwyczajnych. Pomnik zgłoszony przez Biuro Rozwoju Gdańska. Szczegółowe informacje w poniższych slajdach (prezentacja przygotowana przez Wydział Ekologii i Energetyki Urzędu Miejskiego)

Druk Nr 743

Kasztanowce zwyczajne (*Aesculus hippocastanum L.*)

- drzewa rosnące w pasie drogowym przy ul. Zamiejskiej;
- kandydaci tworzą niezwykle malowniczą kompozycję, stanowiącą dominantę krajobrazową o wysokich walorach estetycznych;
- prezentowane drzewa wyróżniają się imponującymi obwodami pnia w pierśnicy, co wskazuje na ich zaawansowany wiek i świadczy o ich zdrowotności oraz długowieczności;
- kasztanowiec 1-obwód pnia na wysokości 130 cm – 298 cm, wysokości –17,5 m oraz 1, rozpiętości korony – 10,5 m;
- kasztanowiec 2 - obwód pnia na wysokości 130 cm –336 cm, wysokości –17,5 m 17,5, rozpiętości korony – 10,5 m;
- zachowane w dobrym stanie zdrowotno-technicznym;
- zgłoszenie przez Biuro Rozwoju Miasta Gdańska.

Druk Nr 743

ul. Zamiejska 13 A działka nr 589/8 obręb 303

Lokalizacja:
54°19'53.6"N18°37'51.5"E oraz
54°19'53.8"N 18°37'51.4"E.

Druk Nr 743

Kasztanowce zwyczajne (*Aesculus hippocastanum*)

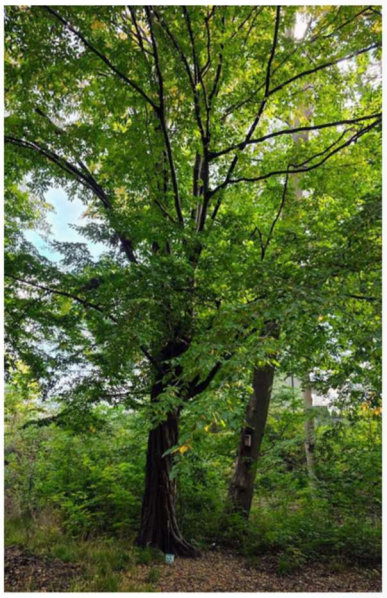
NEC TEMERE NEC TIMIDE

Drugi projekt, zawarty w Druku Nr 744, następny pomnik przyrody składający się z grabu pospolitego. Drzewo zostało zgłoszone przez Mieszkańca Gdańska. Szczegółowe informacje w poniższych slajdach. (prezentacja przygotowana przez Wydział Ekologii i Energetyki Urzędu Miejskiego)

Druk Nr 744

Grab pospolity (*Carpinus betulus*)

- drzewo rosnące na terenie dawnego majątku Zakoniczyn w otoczeniu starodrzewu dębowo-bukowego;
- jako relikt historycznego założenia parkowego (sięgającego korzeniami czasów Średniowiecza) stanowi cenną enklawę zieleni wysokiej;
- drzewo jest sędziwym weteranem stanowiącym siedlisko bioróżnorodności ;
- pień o ponadnormatywnych wymiarach;
- obwód pnia na wysokości 130 cm – 271 cm, wysokości – 20,5 m, rozpiętości korony – 12,5 m;
- wysokie walory historyczne przyrodnicze, i kulturowe;
- zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody przez Mieszkańca.

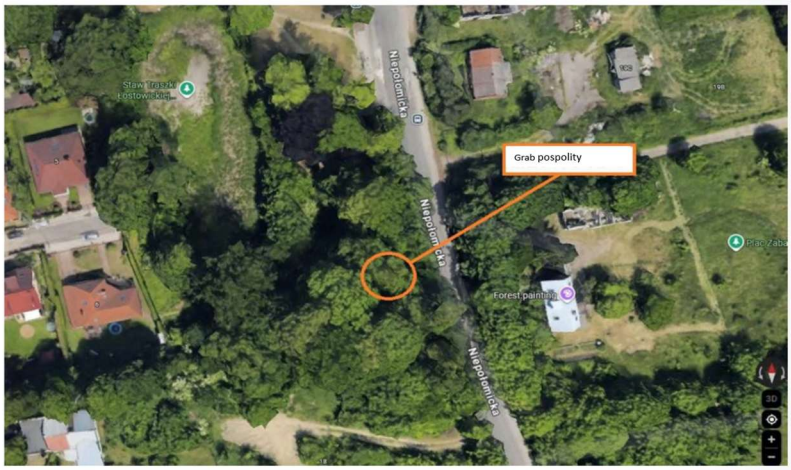

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Druk Nr 744

ul. Niepołomicka działka nr 285 obręb Łostowice

Lokalizacja:
54°18'55.8"N
18°35'36.6"E.

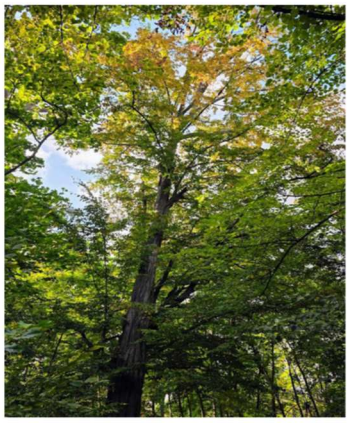

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Druk Nr 744

Grab pospolity (*Carpinus betulus*)

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Trzeci projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 745, pomnik przyrody składający się z dębu bezszypułkowego. Drzewo zostało zgłoszone przez Mieszkańca Gdańska. Szczegółowe informacje w poniższych slajdach (prezentacja przygotowana przez Wydział Ekologii i Energetyki Urzędu Miejskiego).

Druk Nr 745

Dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea L.*)

- drzewo rośnie w pasie drogowym w bezpośrednim sąsiedztwie historycznych układów alejowych ulic Hoene-Wrońskiego oraz Dębinki, które charakteryzują się cennym drzewostanem dębowym;
- jeden z najstarszych osobników w grupie drzewostanu na terenie dzielnicy Aniołki;
- zachowane w bardzo dobrym stanie zdrowotno-technicznym;
- obwód pnia na wysokości 130 cm – 377 cm, wysokości – 28,5 m, rozpiętości korony – 12 m;
- wysokie walory przyrodnicze, krajobrazowe i historyczne;
- pełni funkcję lokalnej dominanty krajobrazowej ze względu na swoje ponadprzeciętne parametry;
- zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody przez Mieszkańca.

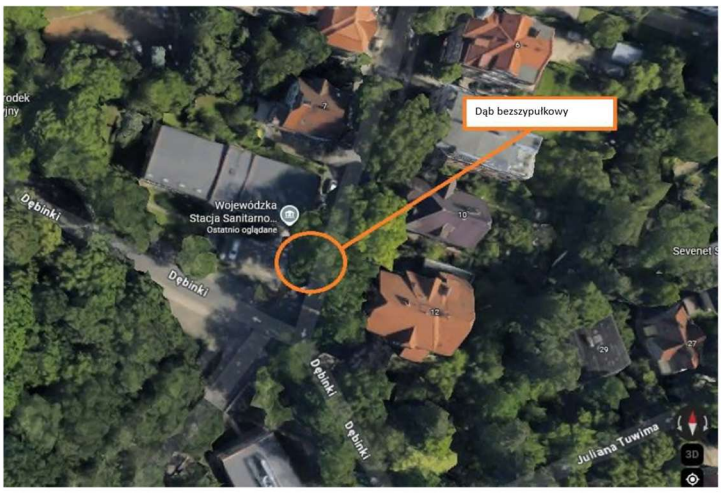

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Druk Nr 745

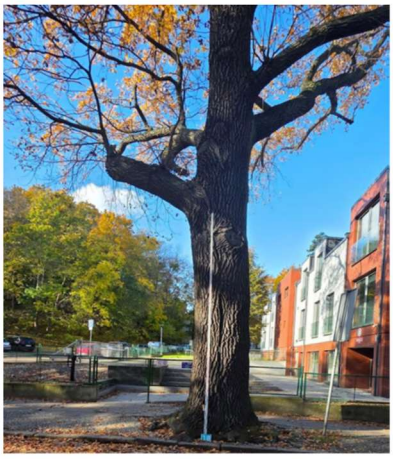
Pas drogowy ulicy Józefa Hoene-Wrońskiego przy posesji Dębinki 4, działka nr 45 obręb 067

Lokalizacja:
54°21'54.0"N
18°37'41.9"E.

Druk Nr 745

Dąb bezszypułkowy (*Quercus petraea L.*)

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Czwarty i ostatni projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 746. Pomnik przyrody składający się z buku zwyczajnego odmiany czerwonolistnej. Szczegółowe informacje w poniższych slajdach (prezentacja przygotowana przez Wydział Ekologii i Energetyki Urzędu Miejskiego).

Druk Nr 746

Buk zwyczajny odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica odm. „ Purpurea"*)

- drzewo rosnące na dziedzińcu Gdańskiego Seminarium Duchownego w Gdańsku Oliwie jako soliter;
- stanowi dominantę kompozycyjną w układzie przestrzennym na tle historycznego założenia;
- drzewo posiada unikalne walory widokowe, wynikające z potężnej architektury korony, która stanowi istotny element biocenotyczny i wizualny;
- obwód pnia na wysokości 130 cm – 308 cm, wysokości – 21 m, rozpiętości korony – 8,5 m;
- zachowane w bardzo dobrym stanie zdrowotno-technicznym;
- zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody przez Mieszkańca.

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Druk Nr 746

ul. Nowickiego 3 działka nr 291 obręb 006

Lokalizacja:
54°24'37.0"N
18°33'31.1"E.

Druk Nr 746

Buk zwyczajny odm. czerwonolistna (*Fagus sylvatica odm. „Purpurea"*)

Buk zgłoszony na pomnik przyrody przez Mieszkańca Gdańska.
W stosunku do wszystkich tych drzew jak zawsze ustanawiamy zakazy, jak zakaz niszczenia, uszkadzania, przekształcania obiektu, zakaz wykonywania prac trwale zniekształcających rzeźbę terenu. I tu przypomnę, że zawsze przy pomnikach przyrody możliwa jest do realizacji inwestycja celu publicznego, ale nie można uszkadzać, niszczyć też gleby i dokonywać zmian stosunków wodnych, gdyż te bardzo niekorzystnie wpływają na kondycję drzew. Mamy też zakaz umieszczania tablic reklamowych. Z mojej strony to wszystko, dziękuję i proszę o pozytywne opinie dla przedstawionych projektów uchwał.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Bardzo dziękuję. Tak znowu bardziej tytułem komentarza, że z jednej strony kasztanowce, to są drzewa, które rzadko mają się doskonale w naszych warunkach,

więc tym ciekawszy okaz i ciekawa historia, bo to ewidentnie w trakcie prac diagnostycznych do planu zagospodarowania przestrzennego wskazane drzewa, czy zidentyfikowane drzewa. Ostatnie z kolei takie spostrzeżenie, ale to za panem Michałem Lamczykiem, który kiedyś mi opowiedział ciekawą historię o tych bukach odmiany czerwonolistnej, że to oznaczało bardzo dużą zasobność sadzącego, zwłaszcza te jednostki, które teraz są ponad stuletnie, także to wiązało się z dużymi kosztami, ale pytanie z ciekawości. Rozumiem, że jest to grunt należący do Kurii, tutaj właściciel wyrażał zgodę, czy tj. grunt miejski w jakiś sposób?

Pan Michał Lamczyk, Wydział Ekologii i Energetyki
Dzień dobry.
To jest akurat grunt miejski dzierżawiony.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska Ok. Tak chciałam podsumować, że mamy rzadki przykład dobrej współpracy z podmiotem niebędącym miastem, ale i tak nie budzi to mojej wątpliwości, że jest to drzewo warte ochrony.
Czy Państwo Radni mają jakieś pytania do tych druków? Myślę, że wszystko zostało bardzo klarownie zaprezentowane, za co dziękuję. W takim razie przechodzimy do opiniowania poszczególnych druków.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia grupowego pomnika przyrody – Druk Nr 743.

Głosowanie:
Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki, Komisja 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w **Druku Nr 743** - bez poprawek. **Opinia Nr 24-5/149-45/2026– została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 roku.**

PUNKT – 3.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 744.
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 r. - sprawa **BRMG.0006.167.2026**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 744 został zaprezentowany w punkcie 2 porządku obrad, przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 744.

Głosowanie:
Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki, Komisja 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w **Druku Nr 744** - bez poprawek. **Opinia Nr 24-5/150-46/2026– została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 roku.**

PUNKT – 4.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 745.
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 r. - sprawa **BRMG.0006.168.2026**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 745 został zaprezentowany w punkcie 2 porządku obrad, przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 745.

Głosowanie:
Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki, Komisja 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w **Druku Nr 745** - bez poprawek. ***Opinia Nr 24-5/151-47/2026–*** **została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z dnia *28* ma*ja* 2026 roku.**

PUNKT – 5.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie projektu uchwały RMG w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 746.
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Oryginał projektu uchwały znajduje się w protokole z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 r. - sprawa **BRMG.0006.169.2026**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Projekt uchwały, zawarty w Druku Nr 746 został zaprezentowany w punkcie 2 porządku obrad, przechodzimy do opiniowania.

Ustalenia: Opinia Komisji

Przewodnicząca Anna Golędzinowska Poddała pod głosowanie przyjęcie i pozytywne zaopiniowanie projektu uchwały Rady Miasta Gdańska w sprawie ustanowienia pomnika przyrody – Druk Nr 746.

Głosowanie:
Po wysłuchaniu informacji i wyjaśnień przedstawionych przez Panią Annę Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki, Komisja 6 głosami za - jednogłośnie - **przyjęła i pozytywnie zaopiniowała** przedmiotowy projekt uchwały, zawarty w **Druku Nr 746** - bez poprawek. **Opinia Nr 24-5/152-48/2026 – została przekazana do protokołu z sesji Rady Miasta Gdańska z 28 maja 2026 roku.**

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję bardzo. W tym miejscu wyczerpaliśmy porządek związany z uchwałami.

PUNKT – 6.

Zaawansowanie prac nad powołaniem nowych form ochrony przyrody.
Przedstawia: Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Przechodzimy do punktu 6 porządku. Bardzo prosiłabym o wprowadzenie dotyczące zaawansowania prac nad nowymi formami przyrody, ale tak w toku rozmowy z Panią Dyrektor, rozmawialiśmy o tym, bo czasami budzi to różne kontrowersje społeczne, dlaczego określone drzewa nie są jednak przez Państwa kwalifikowane, tak, że Pani Dyrektor też zobowiązała się, że kolejno będzie co pewien czas przychodzić na naszą Komisję z takimi informacjami, jakie są przyczyny, negatywnego rozpatrzenia wniosku mówiąc krótko?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Może troszeczkę uszczegółowię. Dzisiaj nie będę opowiadała o wszystkich formach przyrody i o stanie zaawansowania prac nad nimi, aczkolwiek parę godzin wcześniej mieliśmy spotkanie pracowników i z Uniwersytetu i studentami, którzy

będą nas wspomagać, jeżeli chodzi o prace przy użytkach ekologicznych, tych już istniejących i planowanych. Współpraca zapowiada się obiecująco, bo jest taka świetna młoda energia w tych ludziach i zapał duży, a dzisiaj przyszliśmy do Państwa...

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
... przepraszam, bo wzbudziło to moją dużą ciekawość. Czy w ramach jakiegoś procesu dydaktycznego oni np. będą dokonywać inwentaryzacji na rzecz miasta, tak?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Oni już wykonali dużą pracę w ramach pisania prac licencjackich i zrobili inwentaryzację i takie oceny zachowania i troszeczkę jakby wskazówek dotyczących ochrony czynnej, a teraz będziemy podejmować współpracę. Jak to każda dobra współpraca, trochę zrobią, bo lubią, a trochę zrobią na nasze zlecenie, bo muszą mieć siłę, muszą coś zjeść, żeby wyjść w teren i tu będziemy ich wspomagać.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
... a przy okazji przygotowują sobie Państwo potencjalne kadry, jak zakładam.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Byłoby bardzo miło, gdyby zechcieli z nami współpracować.
Dzisiaj przychodzimy głównie z drzewami, które zostały zgłoszone przez Mieszkańców i nie tylko jako kandydaci na pomniki przyrody. To są takie drzewa, które zostały zgłoszone, niektóre już dość dawno, parę lat temu nawet i prace nad nimi zostały w wydziale zatrzymane z różnych powodów, m.in., tu zaraz szczegółowo pan Michał opowie, ale te drzewa i były w złym stanie zdrowotno-technicznym i wchodziły w różne kolizje z infrastrukturą techniczną, trochę nie było zgody właścicieli gruntów, na których te drzewa się znajdowały. Czasami te drzewa w opinii naszej nie zasługiwały na to, żeby ustanawiać pomniki przyrody. uporządkowaliśmy ten temat drzew dotyczących kandydatów na pomniki przyrody. spisaliśmy proces ustanawiania pomników przyrody, tak może jeszcze powiem. I w procesie wyszło nam, że właściwie to nie my, czy w Wydziale Ekologii, czy w Wydziale Środowiska (poprzednia nazwa wydziału) jesteśmy władnymi do tego, aby podjąć ostateczną decyzję, czy drzewo powinno być dalej procedowane i przygotowywany projekt uchwały, ale to Państwo Radni ustanawiacie pomniki przyrody, stąd przychodzimy dzisiaj do Was, aby opowiedzieć, z jakiego powodu prace, nad którym drzewem zostały wstrzymane i Wasza jakby sugestia do tego, czy mamy procedować dalej, czy poinformować wnioskodawców o tym, że kończymy z takiego a innego powodu, będzie dla nas cenna i pozwoli nam sprawnie dokończyć proces i przekazać informację wnioskodawcom.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
... przepraszam, że wchodzę w słowo. Rozumiem, że wszakże są sytuacje, no takie, które ze względów formalnych absolutnie wykluczają, np. brak jakiegokolwiek parametru, czy kulturowego, czy ilościowego dotyczącego drzewa ...

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,

… tak, to zaraz będzie widać na zdjęciach i na opisie, czy nawet z ekspertyzy będzie wychodziło. Chcemy po prostu zrobić jakiś taki porządek, żeby dla wnioskodawców było jasne, gdy zgłosi wniosek, jakie etapy prac będą wykonywane w Wydziale, w których momentach możemy się wspomagać ekspertami zewnętrznymi i kiedy i z jakich powodów może proces zostać wstrzymany i co dalej, tak jak tutaj podkreślam, Państwo ustanawiacie, jesteście władni ku temu, żeby ustanowić pomnik przyrody, tak, że nie chcemy, żeby to była decyzja urzędnika takiego, czy innego. My zebraliśmy te informacje, chcemy rzetelnej informacji według naszej najlepszej wiedzy Państwu przekazać i żebyśmy mogli zadecydować co robimy dalej. Tak, że przekazuję głos pani Michałowi, jest dużo dzisiaj tych drzew. Jeżeli poczujecie Państwo, że już dosyć dzisiaj o tych drzewach, to zakończymy i przyjdziemy na kolejną Komisję w czerwcu, czy w sierpniu jak nas zaprosicie z tym tematem i omówimy dalszą część.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Postaraliśmy się podejść do tematu kompleksowo i te drzewa będą przedstawiane w pewnych zbiorach i to będą te cechy właśnie, które w naszej merytorycznej opinii pracowników Wydziału w pewien sposób dyskwalifikują te drzewa, jeżeli chodzi o uznanie je za pomniki przyrody. Na pierwszy ogień idą te drzewa, dla których nie mamy żadnej wątpliwości, że prezentują zły, albo bardzo zły stan zdrowotno-techniczny, w związku z czym są to drzewa, które w najbliższym czasie, tzn. do 5 lat mają duże prawdopodobieństwo, że po prostu wypadną nam z drzewostanu lub też trzeba będzie podjąć bardzo szeroko zakrojone zabiegi ratunkowe dla tych drzew i w związku z tym jakby nie kwalifikują się na pomniki przyrody, które powinny być drzewami, które przez długie lata będą prezentowały te najwyższe walory, zarówno przyrodnicze jak i krajobrazowe, historyczne i edukacyjne. Zaczniemy od drzew z Parku Oliwskiego. Z tego terenu jak Państwo mogą się domyślać mamy bardzo wiele zgłoszeń dotyczących propozycji na pomniki przyrody.

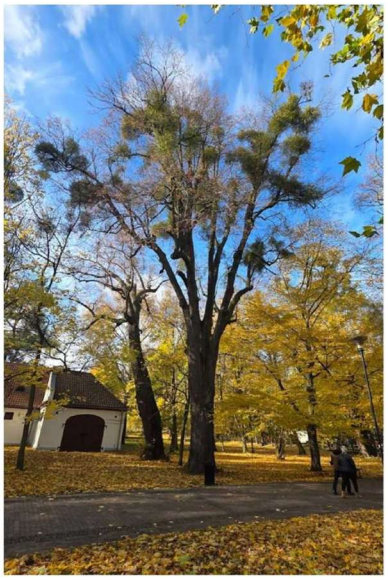
Pan Michał Lamczyk przedstawiając informacje Komisji posługiwał się przygotowaną przez Wydział Ekologii i Energetyki prezentacją.
Tutaj mamy brzozę brodawkowatą, która, no tak jak już widać bezpośrednio na fotografii ma bardzo silnie porażoną jemiołą koronę. Przy czym warto zwrócić uwagę, że jest to już korona wtórna, to drzewo nie ma swojej pierwotnej korony. Już na skutek działań i zabiegów ratunkowych zostało to drzewo bardzo silnie obniżone, żeby można je było zostawić na gruncie. Dodatkowo liczne ubytki wgłębne w pniu wskazują na to, że niestety jest to drzewo ryzykowne, podatne na wiatry i w związku z tym tutaj wstrzymaliśmy tą procedurę. Przychodzimy do Państwa ponieważ jest to drzewo po prostu o bardzo osłabionym stanie zdrowotno-technicznym i już tak naprawdę drzewo z koroną wtórną, czyli taki weteran na wózku inwalidzkim w cudzysłowie.

Brzoza brodawkowata – Park im. Adama Mickewicza

• Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2,0 w skali Roloffa - faza o wyraźnie zahamowanym przyroście pędów, brak rozwoju korony, wzrost drzewa na wysokość stagnuje
Ocena kondycji	• 3 - osłabiona
Stabilność drzewa	• 4 - dobra
Ryzyko upadku	• C - nieznaczne

KORONA	• rozłożysta, zwarta, wysoko wyniesiona, • liczne rozwidlenia ostrokątne (typu „V"). W górnej strefie korona wtórna (regeneracyjna) utworzona z reiteratów • rany po cięciach: w procesie zabliźniania (kalusowania), • stwierdzono liczne niewielkie ubytki wgłębne, • silna inwazja jemioły *(Viscum album)*, • susz gałęziowy ok. 8%.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Myślę, że będziemy tak rozmawiać o poszczególnym drzewie, bo opowiemy o trzech, to …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… tak, właśnie chciałam zaproponować, bo tutaj w przypadku akurat Parku im. Adama Mickiewicza mówiąc zwyczajowo o Parku Oliwskim, to w ogóle mamy do czynienia z całym zabytkowym układem zielonym, prawda, więc tutaj pojawia się dylemat. Przyznam, że miałam taki duży dylemat wobec Wielkiej Alei, wydaje mi się, że udało się jakiś rozsądny kompromis wypracować, co jest ważniejsze? To świadectwo biocenotyczne, bo jakby ja też szanuję taki pogląd, że obumarłe drzewo też potrafi mieć w niektórych sytuacjach jakieś wartości. Natomiast jest to jednak założenie uznane za cenne ze względów kulturowych. To nie jest użytek ekologiczny tj. park wpisany do Rejestru Zabytków, tak owszem z kilkoma drzewami pomnikowymi, więc taki komentarz z mojej strony. Nie wiem czy Państwo Radni mają w tym zakresie jakieś?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Może dopowiem jeszcze, że my zawsze rozważając, czy procedując, omawiając w wydziale drzewa, które są zgłoszone jako kandydat na pomnik przyrody zastanawiamy się też nad perspektywą zachowania tego drzewa. Jak długo po ustanowieniu tego konkretnego drzewa pomnikiem przyrody ono będzie cieszyło i będzie mogło być podziwiane. I nie zawsze jest tak, że wybieramy tylko, czy procedujemy dalej przedstawiony Państwu projekt uchwały do drzew, które są w bardzo dobrym stanie, bo jednak żyjemy w mieście, miasto stwarza drzewom gorsze warunki dożycia niżby to było poza gran9icami, ale zawsze to waloryzujemy i oceniamy, czy jest szansa, żeby chociaż kilkanaście, kilkadziesiąt lat jeszcze to drzewo było okazem, a nie okazem nędzy i rozpaczy, a przecież zdajecie sobie też

sprawę, że jak zdarzy się, że drzewo pomnik przyrody z jakichś powodów obumrą, to też zostawiamy je jako świadków. Ale zawsze, pierwsze co to rozważamy jak długo będzie mogło jeszcze cieszyć. Tak jak nie każda rzeźba zostaje pomnikiem, tak uważamy, że nie każde drzewo, no powinno być pomnikiem, tak? Każde drzewo jest cenne dla nas, ale nie każde zasługuje na szczególne wyróżnienie, tak na to patrzymy.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Mój punkt widzenia jest taki, że tam ze względów konserwatorskich, jeżeli to drzewo dokona żywota, oczywiście oby było z nami jak najdłużej, ale też ze względu na to, że jest to przestrzeń publiczna, nie jesteśmy w stanie rozstrzygnąć, czy ze względów bezpieczeństwa, tam nie trzeba będzie jakichś drastycznych zabiegów podjąć, to i tak w tym miejscu będzie musiało być odtworzone drzewo, tak? To nie jest układ, w którym, nie wiem kafejkę można by pobudować, ale jak mówię tj. tylko mój, jako jednej z członków Komisji pogląd na ten temat. Czy Państwo Radni mają jakieś komentarze? Jeśli nie, to prosimy …

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
Czyli możemy uznać, że możemy poinformować wnioskodawcę, że ze względów i tych argumentów, które pan Michał przestawił …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… bo tu był wniosek jeszcze Gdańskiego Zarządu Dróg i Zieleni, prawda, czy pracownika GZDiZ?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Nie, to był wniosek akurat Mieszkańca, który kilka drzew z tego terenu Parku Oliwskiego zgłosił swojego czasu, jeszcze w latach 2022 – 2023.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Ok. dobrze.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
My te drzewa już wtedy obserwowaliśmy. One były według nas na tamten czas w podejrzanym stanie zdrowotno-technicznym. Zostawiliśmy je jeszcze sobie na rok, jeszcze na dwa, żeby je poobserwować i zleciliśmy dodatkowo dla pewności ekspertyzę dendrologiczną i ona nam ostatecznie potwierdziła, że niestety nie mają te drzewa m.in. wśród nich ta brzoza nie ma długiej perspektywy zachowania.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Faktycznie brzozy, ja to też wiem z autopsji należą do jednej z wrażliwszych gatunków, znaczy z jednej strony są gatunkiem pionierskim, a z drugiej strony jeżeli

tam zaczyna wchodzić jakiś proces chorobowy, to trudno takie drzewo uratować. Może omówmy kolejne drzewo.

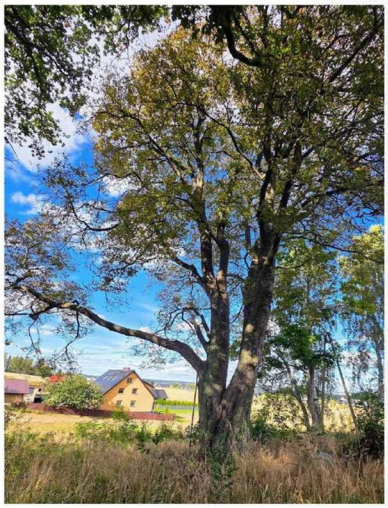
Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj mamy również przypadek złego stanu zdrowotno-technicznego. Jest to drzewo, które jest zlokalizowane na własności prywatnej i tutaj poza tym złym stanem zdrowotno-technicznym, który był określany przyżyciowo również otrzymaliśmy od właściciela gruntu informację o tym, że nie zgadza się na ustanowienie tego drzewa na swoim terenie pomnikiem przyrody.

Kasztanowiec zwyczajny – ul. Grzybowa ;

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny, odmowa właściciela gruntu

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2,0 w skali Roloffa - faza o wyraźnie zahamowanym przyroście pędów, brak rozwoju korony, wzrost drzewa na wysokość stagnuje
Ocena kondycji	• 2-osłabiona
Stabilność drzewa	• 3-osłabiona
Ryzyko upadku	• C/D - wysokie

PIEŃ	• na wys. 1,5 m rozwidla się i na dwa równorzędne przewodniki (pnie wtórne). Stwierdzono wadliwe rozwidlenie o ostrym kącie rozwarcia. W strefie rozwidlenia widoczne jest czynne pęknięcie wzdłużne, co świadczy o osłabieniu strukturalnym i postępującej destabilizacji mechanicznej (ryzyko rozłamania). • rozwidlenie wtórne (wys. 1,9 m, przewodnik N): na przewodniku północnym następuje kolejny podział. Jest to rozwidlenie bezpieczne typu „U" (o szerokim kącie rozwarcia), gwarantujące stabilność i brak tendencji do zakorków. • na wysokości 2,2 m zidentyfikowano ubytek powierzchniowy powstały w wyniku usunięcia grubego konaru 040 cm • widoczne liczne ślady po cięciach (technicznych i sanitarnych) wykonanych w latach ubiegłych. Miejsca cięć wykazują zróżnicowany stopień regeneracji - część z nich jest w procesie kalusowania (zarastania tkanką przyranną), inne uległy całkowitej okluzji (zamknięciu). • osłuchowe badanie młotkiem diagnostycznym wskazuje na wewnętrzną pustkę, wypróchnienie

NEC TEMERE NEC TIMIDE

Tutaj więc jakby mamy dwie przyczyny do jednego osobnika, ale nawet gdyby była zgoda właściciela, to tutaj tak jak wskazują cechy dendrometryczne drzewo w bardzo osłabionym stanie, w bardzo krytycznym tak naprawdę stanie zdrowotno-technicznym, które po prostu stwarza zagrożenie dla swojego bezpośredniego otoczenia i nie prezentuje dużych szans na zachowanie w najbliższym okresie swojej żywotności.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
No to jak rozmawialiśmy, też kasztanowiec drzewo trudne w warunkach miejskich. Czy Państwo Radni mają jakieś pytania ewentualnie do tego konkretnego drzewa? Jeśli nie, to bardzo prosimy o następną informację.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Z tego samego terenu była zgłoszona również lipa drobnolistna.
Tu niestety mamy taką samą sytuację, tzn. z jednej strony bardzo zły stan zdrowotno-techniczny, który zagraża również budynkom, które znajdują się na tym terenie i jednocześnie właściciel terenu nie wyraził zgody na ustanowienie pomnika przyrody, więc mamy jakby tutaj dwie przesłanki do tego, żeby dla tego drzewa wstrzymać procedurę i poinformować zgłaszającego o fakcie, że kandydatura zostaje odrzucona.

Lipa drobnolistna – ul. Grzybowa

• Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny, odmowa właściciela gruntu

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2,0 w skali Roloffa - faza o wyraźnie zahamowanym przyroście pędów, brak rozwoju korony, wzrost drzewa na wysokość stagnuje
Ocena kondycji	• 3-osłabiona
Stabilność drzewa	• 3-osłabiona
Ryzyko upadku	• C/D - wysokie

PIEŃ	• pień prosty na wysokości 4,5 m rozwidla się na dwa główne przewodniki, • na pniu stwierdzono masowe występowanie pędów epikormicznych (tzw. wilków), wybijających z pąków śpiących i formujących koronę wtórną (zjawisko reiteryzacji traumatycznej). Stanowi to gwałtowną reakcję stresową drzewa na drastyczne naruszenie bilansu energetycznego, spowodowane nadmierną redukcją aparatu asymilacyjnego podczas przeprowadzonych w przeszłości radykalnych cięć podkrzesujących i korygujących, • liczne rany po cięciach podkrzesujących wykonane we wcześniejszych latach, • osłuchowe badanie młotkiem diagnostycznym wykazało charakterystyczny rezonans typu „głuchego". Wskazuje to jednoznacznie na występowanie wewnętrznego rozkładu drewna (zgnilizny kominowej) lub rozległych ubytków strukturalnych wewnątrz pnia
KORONA	• pokrój rozłożysty i zachowuje ogólną symetrię, jednak jej struktura ma charakter całkowicie wtórny • obecna bryła korony została uformowana w procesie reiteryzacji traumatycznej (regeneracyjnej). Składa się ona niemal wyłącznie z pędów epikormicznych (przybyszowych) oraz reiteratów, które wybiły z pnia i konarów szkieletowych w reakcji na drastyczne zaburzenie równowagi • Obserwowany stan jest bezpośrednim skutkiem przeprowadzonych w latach ubiegłych radykalnych cięć redukcyjnych (ogłowienia lub nadmiernego podkrzesania), niezgodnych ze sztuką arborystyczną. W obrębie korony zidentyfikowano liczne: - tylce i czopy: martwe fragmenty gałęzi i konarów pozostawione po niewłaściwym cięciu - ubytki wgłębne: miejsca po cięciach, które nie uległy okluzji (zamknięciu), lecz stały się wrotami infekcji grzybowych, prowadząc do powstania dziupli i wypróchnień. • stan zdrowotny drzewa określa się jako osłabiony, susz gałęziowy i konarowy szacowany jest na ok. 25%

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Rozumiem, że tutaj przesłanką były parametry, bo jakichś takich uwarunkowań historycznych, zresztą nie przypominam sobie, żeby ta lokalizacja była …

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE

… tutaj zarówno, jeśli chodzi o kasztanowca tj. w krytycznym stanie zdrowotnym, to są pnie, które tak naprawdę mają po dwa przewodniki, rozwidlają się na dosyć niskiej wysokości i zarówno w jednym jak i w drugim przypadku, one po prostu grożą rozłamaniem na ten moment tych drzew, i stwarzają bardzo duże ryzyko w ich bezpośrednim otoczeniu i nawet nie jesteśmy pewni, czy szeroko zakrojone zabiegi mogłyby jakby przywrócić tym drzewom spokojne funkcjonowanie, a dodatkowo mają bardzo osłabiony stan zdrowotny i te główne pnie również mają liczne ubytki, po prostu dojrzewają te drzewa swojego wieku.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Czy są jakieś pytania do tej części prezentacji? Jeśli nie, to proszę kontynuować.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE

Tutaj kolejny kasztanowiec. Również zgłoszony przez Mieszkańca i podobna sytuacja. Tak naprawdę drzewo dożywające swoich dni w niedługim czasie, również dwa przewodniki na bardzo niskiej wysokości zagrażające wyłamaniem.

Kasztanowiec zwyczajny – ul. Żabi Kruk 13

• Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2,0 w skali Roloffa - faza o wyraźnie zahamowanym przyroście pędów, brak rozwoju korony, wzrost drzewa na wysokość stagnuje
Ocena kondycji	• 3 - osłabiona
Stabilność drzewa	• 3 - osłabiona
Ryzyko upadku	• C/D - wysokie
PIEŃ	• na wysokości 2,5 m rozwidla się na dwa główne przewodniki, d • strony południowej (S), na pniu widoczny kikut (tylec) po wyłamanym konarze o średnicy 25 cm. • od strony zachodniej (W), na wysokości 2,8 m, znajduje się kikut po usuniętym konarze o średnicy 20 cm - cięcie wykonano nieprawidłowo (zbyt długi czop). • na przewodniku południowym, na wysokości 8 m, występuje rozległy ubytek (rana) po wyłamaniu grubego konara, odsłaniający zaawansowane wypróchnienie wewnętrzne, • badanie akustyczne (opukiwanie młotkiem diagnostycznym) wykazało charakterystyczny rezonans (dudnienie), świadczący o wewnętrznym rozkładzie drewna.
KORONA	• korona rozłożysta, o zachowanej symetrii. • widoczne liczne obrywy i ubytki po wyłamanych konarach oraz gałęziach (ślady po awariach wiatrowych) • występują wadliwe rozwidlenia ostrokątne (typu „V"), stwarzające wysokie ryzyko rozłamania pnia lub konarów. • udział posuszu gałęziowego i konarowego szacowany na ok. 20% objętości korony, • widoczne objawy żerowania szrotówka kasztanowcowiaczka na aparacie asymilacyjnym drzewa.

Tutaj ekspert dendrolog był przy tym drzewie i nawet jest to chyba jedno z gorszych drzew, które w tamtej ekspertyzie dendrologicznej, jeżeli chodzi o stan zdrowotno-techniczny został oceniony, ponieważ wszystkie jego parametry są w tej krytycznej skali negatywnych oddziaływań, zarówno osłabiona kondycja jak i stabilność. Bardzo wysokie ryzyku upadku, wyłamania. Witalność, już drzewo sędziwe, zamierające. Perspektywa zachowania bardzo niewielka. Praktycznie brak możliwości wdrożenia jakichkolwiek zabiegów, które by mogły temu drzewu przedłużyć funkcjonowanie.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
A mówimy tak naprawdę o takiej rewitalizowanej strefie, chociaż nie, to w innym miejscu na Żabim Kruku myślałam, ale to wciąż jest taka dość mocno publiczna strefa, zwłaszcza w sezonie letnim. Czy są jakieś pytania do tej części prezentacji? Nie ma, proszę kontynuować.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu mamy zmianę perspektywy. Chodzi o aleję lipową przy ul. Tuwima, która została w zeszłym roku zweryfikowana przez pracowników naszego wydziału i tutaj lista negatywnych oddziaływań, które dyskredytują jako kandydat na pomnik przyrody jest naprawdę długa. Praktycznie żadne drzewo nie ma wymaganego w Rozporządzeniu Ministra obwodu, jeżeli chodzi o ten obwód dla lip, który jest wskazany jako odpowiedni, żeby ustanawiać je pomnikami przyrody.

Są to drzewa przyuliczne w bardzo wąskiej ulicy, w bardzo silnej zabudowie, co widać po ich koronach, które były przez wiele lat bardzo mocno formowane, tak, że praktycznie straciły naturalny pokrój jakie te drzewa posiadają w środowisku naturalnym. Wszystkie te drzewa posiadają korony wtórne. Bardzo wiele z nich posiada liczne wypróchnienia. Kilka osobników jest w stanie krytycznym, porażone są również grzybami pasożytniczymi. Wszystkie szyje korzeniowe zamurowane ze wszystkich stron. Misy korzeniowe ograniczone tak naprawdę do donic. W takim ściśle zurbanizowanym miejscu, troszkę lepiej mają się drzewa, które mają pod płytami chodnika dostęp do powierzchni zielonych przy budynkach, ale to jest tylko naprawdę marginalne zasilanie w dodatkową wodę. Tak, że to tutaj jakby też nasze spostrzeżenia, uwagi zostały przekazane do Gdańskiego Zarządu Zieleni, akonto tych drzew, gdzie uważaliśmy, że to są te osobniki, które potencjalnie stwarzają

największe zagrożenie i jakby, no ze względu na komplet tych właśnie uwarunkowań oraz praktycznie brak możliwości takiego kompleksowego wsparcia tych drzew, żeby naprawdę w długiej perspektywie je zachować, no to tutaj właśnie nie kwalifikują się jako pomnik przyrody w opinii wydziału.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,

Jeszcze proszę zwrócić uwagę na to zdjęcie po prawej stronie, bo tutaj mamy zdjęcia drzew w stanie bezlistnym, a tutaj mamy w stanie ulistnionym, tak, że jak pamiętacie Państwo jaki pokrój ma lipa, to trudno byłoby tutaj po pokroju zgadnąć o jakim gatunku w ogóle rozmawiamy. Jeszcze może wyjaśnię dlaczego akurat ocenę tych drzew przeprowadzili pracownicy wydziału, a nie ekspert zewnętrzny. Otóż, dlatego, że w tamtym roku zostaliśmy zasypani przez dzielnicę Aniołki, jeżeli chodzi o kandydatów na pomniki przyrody i żeby przyspieszyć też procedury i ocenę drzew, trzech pracowników wydziału udało się w teren i przez kilkanaście dni dokonywali oceny kilkuset drzew w mieście, a chciałam zauważyć, że osoby, które dokonywały tej oceny mają wszelkie uprawnienia, żeby to robić, bo są i dendrologami i architektami krajobrazu i jeden kolega kształci się teraz też na dendrologa, tak, że codziennie pracują z tym tematem, czyli z tematem drzew, wydają decyzje na wycinkę. Tak, że codziennie w swojej pracy oceniają drzewa i uznaliśmy, że nie musimy wydatkować dodatkowych środków, mając specjalistów w wydziale.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska

Ja tak tytułem krótkiego komentarza, znaczy na pierwszy rzut oka, zresztą jest to jeden z wielu układów alejowych znanym mi na co dzień i lubiany, natomiast jeden z wielu układów alejowych w tych dzielnicach, które rozwinęły się na końcu XIX wieku i początku XX wieku. Taka była moda, powoli też wracamy do tej mądrości, że warto łączyć drzewo z ulicą. Natomiast dla mnie tj. bardziej zespół do ewentualnego objęcia, znowu jako zabytek kulturowy, czy jako walor kulturowy, tak bardzo praktycznie nie analizowałam odległości posesji, ale obawiam się, że kilku mieszkańcom byśmy uniemożliwili jakiekolwiek prace na własnej posesji. To jest taki spory dylemat, bo też jestem wielką entuzjastką układów alejowych w mieście, ale, no swoją drogą, o inspiracja, żeby porozmawiać z panią dyrektor Tusk kiedyś, nad jakimś programowym rozwiązaniem. Myślę, że pomnik grupowy przyrody, to faktycznie nie jest to narzędzie na to miejsce. Proszę radny Kieturakis.

Radny Maxymilian Kieturakis – członek Komisji

Ja też, chyba do wszystkich do zastanowienia się, bo rozumiem, że Państwo zostali zasypani pewnie, pani powiedziała, że przez Radę Dzielnicy Aniołki wnioskami. Mam wrażenie, że takich wniosków będzie przybywać pewnie od różnych rad dzielnic. Trochę moda, trochę edukacja, może też warto pomyśleć o tym jak uczyć, no radnych dzielnic, radnych miejskich też na pewno, że to nie jest narzędzie takie, żeby, nie wiem, inne cele jakieś osiągnąć, tylko, że faktycznie są kryteria. Może tak warto pomyśleć, bo mam wrażenie, że ten temat zaraz będzie wracał jeszcze raz i jeszcze raz. Państwo będą zasypywani wnioskami niepotrzebnie, a pewnie coś lepszego można zaproponować.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,

Też pomyślimy. Mamy już spacery po alejach wśród cennych drzew. W ostatnim roku było sporo o pomnikach przyrody, nie tylko tych, które były ustanawiane, tylko tych, które mamy, tłumaczymy mieszkańcom dlaczego wykonujemy takie czy inne czynności przy drzewach, ale, no będziemy ten temat kontynuować. On jest chwytliwy i chętnie czytany, tak, że jesteśmy w dobrym czasie, możemy uczyć.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Na pewno pomnik przyrody jest bardziej namacalny niż użytek ekologiczny chociażby, co chcemy cenić, stąd myślę też popularność tej formy.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Kolejne drzewa, troszkę analogiczne jak poprzednia aleja, jednak z dużo lepszą perspektywą zachowania. W naszej opinii wieloobiektowa aleja, bardziej historyczna, kulturowa niż jako pomnik przyrody. Drzewa wykazują liczne ślady nieprawidłowo prowadzonych cięć i przez wiele lat braku cięć, w związku z czym mają bardzo zniekształcone korony. Pierwotnie kształtowane kandelabrowo, ale zostało to zaniechane, w związku z czym tak naprawdę zdziczały i mają bardzo silne obciążenia na połowę korony zewnętrznej. Ta część wewnętrzna z kolei jest bardzo ażurowa i wrażliwa, w związku z tym drzewa do jakiegoś specjalnego potraktowania przyszłościowo, natomiast również ani jeden osobnik nie spełnia kryterium formalnego obwodu i zdecydowanie bardziej kwalifikujące się jako obiekt historyczny, zabytkowy, kulturowy niż jako pomnik przyrody w opinii pracowników wydziału.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Też, jak jest dobry dzień, to mijany układ w drodze do pracy. Natomiast taka drobna uwaga redakcyjna, to był park 25-lecia PRL, była kiedyś taka nazwa, a od niedawna tj. park Olgi Krzyżanowskiej, bo doskonale wiem o który układ chodzi, ale to nie zmienia meritum rozmowy. Bardzo ciekawy układ z taką w ogóle oszukaną perspektywą tam na pewnym odcinku tych drzew. Układ dawnego parku krematoryjnego i tu szczerze mówiąc jakimś cudem jeszcze nie wpisanego do Rejestru Zabytków i myślę, że tj. docelowo kierunek. Takie jest moje zdanie.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki,
My uważamy, że zarządca powinien najpierw się zabrać za te drzewa i przywrócić te cięcia tak, jak były wcześniej kandelabrowe. Zaczekamy parę lat aż osiągną wymiary pomnikowe i będzie super aleja, tylko trzeba teraz już zacząć.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Trzeba zmienić kolejność aktywności w tym zakresie, też liczę na to, tj. taka świetna enklawa gdzieś tam między uniwersytetami, duży potencjał miejsca. Jeżeli nie ma pytań, to bardzo proszę.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Kolejne drzewa z dzielnicy Aniołki. Jest to grupa 4 żywotników. To były 4 osobniki, niestety 2 z tych osobników są już martwe. Jeden był oceniany w zeszłym roku, prawdopodobnie w tym roku też już jest martwy. Jeden osobnik z suszem w koronie, 30% wskazuje na to, że ma przed sobą około 2, 3 lat funkcjonowania. Drzewa, które po prostu nie były w żaden sposób zaopiekowanie. Na trawniku przy innych obiektach pozostałość, napawano niegdysiejszego założenia ogrodowego. Po prostu dożyły swojego czasu i nie zdążyły, żeby zostać wpisane jako pomniki przyrody. przy czym, jeżeli chodzi o obwód formalny, również żadne z tych drzew, nawet gdyby były zdrowe, to nie spełniały wymogów formalnych.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Rozumiem. To jest obok Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (GUM), sama się łapię na braku topografii.

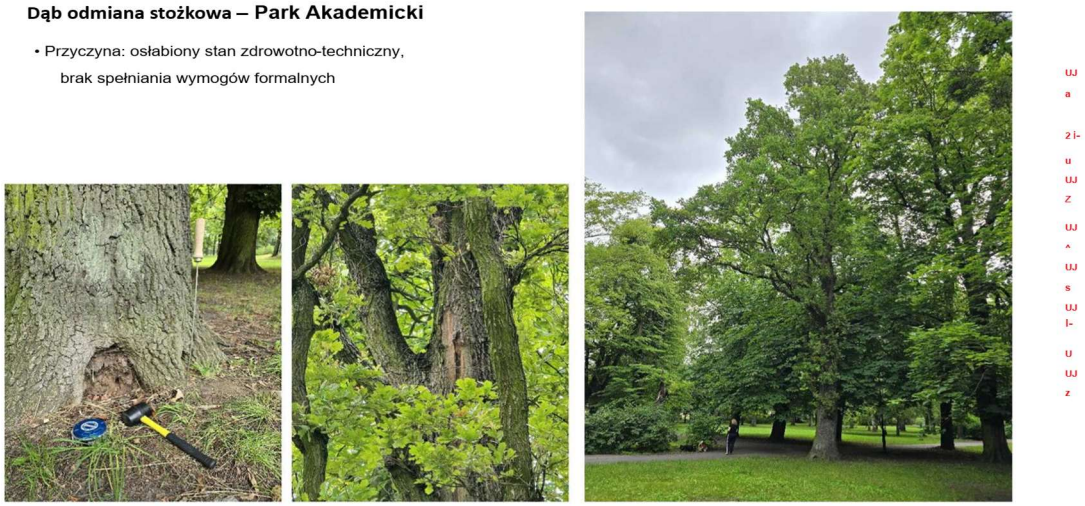
Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Jest to ul. Dębowa …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… tak, tak, ale …

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Jest to na zapleczu jednego z budynków GUM.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dobrze.
Czy są jakieś pytania w tej sprawie? Nie ma, proszę kontynuować.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj osobnik, na który bardzo liczyliśmy, jeżeli chodzi o kandydaturę na pomnik przyrody, ponieważ rzadko kiedy zdarza się dąb właśnie tej odmiany, odmiany stożkowej. Natomiast również nie spełnia on wymogów formalnych, co potencjalnie nie przeszkadzałoby, żeby poczekać kilka lat aż drzewo nabierze tego obwodu, natomiast niestety stwierdziliśmy również, że jest osłabiony stan zdrowotno-techniczny idący w kierunku złego stanu z silnym wypróchnieniem w szyi korzeniowej tak, jak widać na zdjęciu po lewej oraz z dużymi już wypróchnieniem w połowie wysokości pnia. Także zaniechano niegdyś kształtowania korony, zarówno tego drzewa jak i drzew sąsiadujących, tak, że korona rozwinęła się jednostronnie z silnym tzw. żaglem, który sprawia, że drzewo jest bardziej podatne na silne wiatry i potencjalnie może właśnie stwarzać zagrożenie. Na dziś jest to drzewo, które n9ie spełnia tych wymogów formalnych oraz dodatkowo stan zdrowotny nie prognozuje dla niego osiągnięcia wymiarów pomnikowych docelowo.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Trochę mi pan złamał serce, ale to drzewo wydaje mi się, że wiem faktycznie, o które chodzi …

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Natomiast to drzewo nie jest przekreślone. Jeżeli chodzi o jego stan zdrowotny, no to tutaj wymagane byłoby zalecenie tych badań tomografem po prostu oraz pulling testu drzewa (badanie stabilności drzewa w gruncie oraz wytrzymałości pnia na jego złamanie), jakie ono ma perspektywy i potencjalnie korekta korony w celu jakby ustabilizowania tego drzewa i usunięcia naprężeń …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… czyli znowu sytuacja, że najpierw leczymy, a potem się zastanawiamy ewentualnie czy wrócić do tematu pomnika, tak?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tak jest teraz zarządzane przez Gdański Zarząd Zieleni, mogą tutaj bardzo zadziałać i nic wtedy nie stoi na przeszkodzie, jeżeli te zabiegi będą owocne, żeby przyszłościowo drzewo wróciło jako kandydat na pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Tak tytułem komentarza. Jeżeli ktoś ma wątpliwości, czy układ drogowy wpływa na drzewa, czy nie, no to ta symetria tutaj ładnie to pokazuje. Nie ma pytań, więc przejdźmy dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj jest lipa, największy osobnik z alei, która doprowadza na teren Parku Akademickiego właśnie. Przy czym pomimo tego, że największy osobnik, również nie spełnia wymogów formalnych. Nie posiada wymaganego obwodu na wysokości 130 centymetrów i niestety również, czy ze względu na brak prowadzonych zabiegów, zarówno ta lipa jak i inne drzewa w alei wykazują cechy osłabienia. Pojawia się porażenie jemiołą, pojawiają się korony jednostronne przyciągające pień w kierunku na zewnątrz alei, przez co drzewa stają się bardziej podatne na niekorzystne warunki wiatrowe i też w ich strefie korzeniowej duża ingerencja niegdysiejsza, czyli aleja, która prowadzi pomiędzy tymi drzewami i dosyć silnego zagospodarowania terenu dookoła, łącznie z podniesieniem gruntu po stronie budynków Akademii, sprawiło, że niestety są to drzewa w osłabionej kondycji i tutaj jakby również nie są to drzewa permanentnie skreślone z listy kandydatów na pomniki przyrody, natomiast muszą jeszcze trochę pożyć, nabrać obwodu i liczymy na to, że również przy nich zadzieje się dobra ekspertyza i zaplanowanie zabiegów, które poprawią po prostu funkcjonowanie tych drzew i umożliwią ich jak najdłuższe funkcjonowanie.

Lipa szerokolistna – Park Akademicki

• Przyczyna: osłabiony stan zdrowotno-techniczny, brak spełniania wymogów formalnych

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Ja tak wtrącając nieco wątek, mam taką propozycję. Pewnie nie na dzisiejszym posiedzeniu, ale jakoś tak porządkując te wypowiedzi pana Michała do protokołu, żebyśmy jako Komisja zaproponowali wniosek, taki w założeniu do pewnie opracowania przez Gdański Zarząd Zieleni, właśnie w zakresie tych drzew co do

których pan wspomniał, że one rokują, żeby jednak przy pracach, mam świadomość, że tam są zatrudnione osoby z dużą wrażliwością, z którymi też Państwo na bieżąco współpracują, ale też, żeby jakby przy planowaniu budżetu i innych działań, jednak wziąć pod uwagę właśnie ten priorytet dawania szansy drzewom w jakiś sposób rokującym.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Również Park Akademicki. Tutaj z tego terenu było kilkadziesiąt drzew zgłoszonych. Chodzi o brzozę, jest to mieszaniec i niestety właśnie również brak wymogów formalnych, ale także zły ewidentnie stan zdrowotno-techniczny.

Korona ażurowa, już nawet jemioła się na tej brzozie nie trzyma, ponieważ nie bardzo ma skąd ciągnąć z niej soki. Jest to drzewo, które jest zlokalizowane na skrzyżowaniu alejek parkowych z dużym zainwestowaniem a pro po małej architektury dookoła, więc istnieje duże prawdopodobieństwo, że bryła korzeniowa swojego czasu była bardzo silnie ograniczona i przez właśnie te inwestycje i dzisiaj mamy tego efekt właśnie jako ten zły stan zdrowotno-techniczny drzew parkowych, które właśnie wydawałoby się w parku, czyli bezpieczne, ale nie do końca i pewnie niegdyś ta świadomość również była mniejsza niż dzisiaj, co drzewom tak naprawdę szkodzi. Tak, że też nauka na przyszłość jak w tych strefach planować, żeby nie szkodzić.

Brzoza mieszaniec – Park Akademicki

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny, brak spełniania wymogów formalnych

Tutaj w opinii pracowników wydziału drzewo nie będzie rokować jako kandydat na pomnik przyrody przyszłościowo, a może też być potencjalnie niebezpieczne w swojej bezpośredniej bliskości.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
No, niestety tj. gorzki dowód na to, jak takie standardy jak Gdańska Karta dla Drzew w zakresie prowadzenia inwestycji publicznych, jak to był dokument potrzebny, bo teraz zbieramy żniwo inwestycji sprzed kilkunastu, nawet kilkudziesięciu lat. Część z nich zepsuło nasze parki.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu mamy zgłoszenie, które dotyczyło grupy drzew. W zgłoszeniu, bardzo się ucieszyliśmy, była informacja o historycznych alejach wierzbowych, które prowadziły swojego czasu po ternach wałów i bardzo pozytywnie podchodziliśmy do tej kandydatury.

Niestety już na etapie bardzo wstępnej weryfikacji pod kątem historii fotograficznej tego terenu wyszło nam, że już w 2022 roku i wcześniejszych latach przy wszystkich tych drzewach były prowadzone inwestycje polegające na kładzeniu sieci gazowej, w związku z czym i ta inwestycja miała miejsce bezpośrednio przy pniach tych drzew, więc mamy 100% pewności, że każde z tych drzew po jednej stronie całkowicie nie ma bryły korzeniowej. Z drugiej strony bryły korzeniowe są w zdecydowanej większości ograniczone przez kolejne powierzchnie wybetonowane i położona kostka. Natomiast pozostałości korzeni tj. ten wąski pasek ziemi, który widzicie Państwo pomiędzy właśnie drzewami, który służy głównie jako miejsce parkowania dla ludzi pracujących w okolicy mieszkających więc grunt ściśle ubity, który praktycznie nie przyjmuje wody i drzewa niestety są w krytycznym stanie i prawdopodobnie w niedługim czasie wszystkie po prostu wypadną i nie pozostanie ani jedno drzewo z tych założeń.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Właściwie mogę powtórzyć to, co powiedziałam przed chwilą, że standardy wykonywania, zdaje się, że tam obok jest co prawda działka prywatna, co też warto, żebyśmy mieli świadomość, niedawno taka dyskusja była toczona. W polskim prawie nie ma czegoś takiego jak korzeń tak naprawdę, co zresztą też w pewnym momencie pan prezes Skarbek a pro po czego parafrazując, czego nie widać pod ziemią, tego prawu nie żal. Tak kwestie też kolizyjności z infrastrukturą, ogromna szkoda, ale trudno z faktami dyskutować. Może Państwo mają jeszcze tutaj coś do dodania, albo jakieś pytania? Nie ma, poprosimy dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Kandydat z terenu obrzeża zbiornika retencyjnego Potokowa - Słowackiego. Wierzba, również bardzo liczyliśmy na tego kandydata, ponieważ tj. akurat teren na który liczyliśmy pod kątem długiego zachowania, braku kolizyjności. Wierzba jest gatunkiem specyficznym, który odrzuca bardzo duże ilości w trwaniu swojego życia gałęzi. Przy czym nie jest to objaw chorobowy, po prostu jest to cecha gatunkowa, więc mielibyśmy tutaj wykluczone potencjalne konflikty z infrastrukturą, z chodnikami itd.

Natomiast wizyta pokazała, że drzewo w ostatnim stopniu zamierania, o koronie ażurowej, praktycznie całkowicie porażonej jemiołą. W lipcu praktycznie bezlistne, 90% korony suchej, tak, że tyle dobrego, że rośnie w takim miejscu, że dożył swojego wieku i nie trzeba go usuwać ponieważ nawet jeżeli się wywróci, to nie sięgnie żadnej infrastruktury i nie stanowi bezpośredniego zagrożenia w swoim otoczeniu.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
To jest wydaje się takie dobre miejsce na jakiś użytek biocenotyczny, tak to się nieobjętą formą ochrony przyrody, ale taką właśnie, proszę mnie skorygować w razie czego, jeżeli złego sformułowania użyłam. Czyli tak jak też w Parku Gralatha mamy do czynienia z takimi jesionami bodajże, które są zamarłe, ale właśnie ze względu na to, że już nie stwarzają mechanicznie zagrożenia, zostały one po prostu jako pożywienie dla różnych gatunków owadów pozostawione.

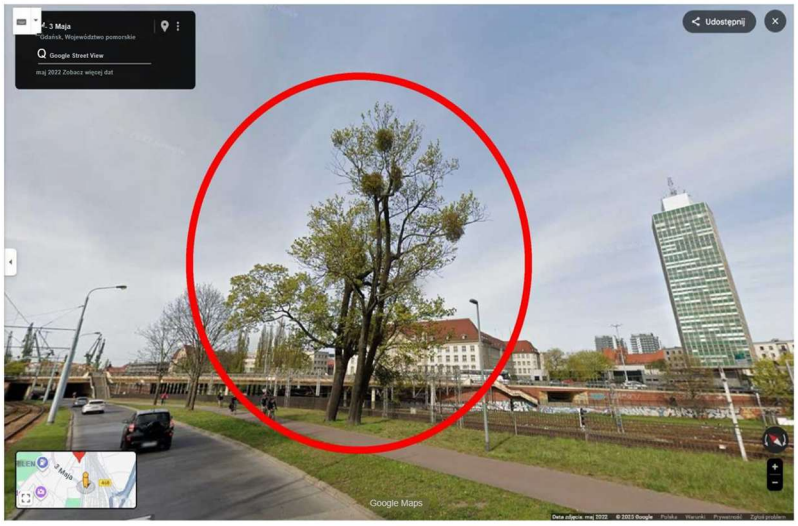
Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Dokładnie tak.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są jakieś pytania ze strony członków Komisji? Nie ma, prosimy dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj klony zwyczajne. Również mieliśmy bardzo duże oczekiwania, chęć, żeby się udać do tych drzew. We wniosku wskazano, że mogą to być ostatnie drzewa, które pochodzą z alei z tego terenu, która niegdyś prowadziła przez ten obszar.

Klony zwyczajne 2 sztuki – ul. 3 Maja 24

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny

Natomiast, tak jak Państwo widzicie inwestycja w bezpośredniej bliskości pni, wybudowanie ścieżki rowerowej drastycznie ograniczyło strefę korzeniową. Prawdopodobnie zostały usunięte korzenie, te główne żywicielskie do głębokości 20 cm, w związku z czym drzewa na dziś prezentują się w bardzo złej kondycji zdrowotno – technicznej. Korony ażurowe, w połowie pozbawione liści, porażenie jemiołą i też wychylenie w kierunku torowiska, co może świadczyć o tym właśnie, że zostały nadmiernie uszkodzone bryły korzeniowe i drzewa bez oparcia tej opaski drogi rowerowej mogłyby się nawet wywrócić przyszłościowo. Tak, że absolutnie tutaj nie widzimy podstaw do tego, aby je ustanowić jako pomniki przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są jakieś pytania do tego rozstrzygnięcia? Nie ma, prosimy dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Topola szara z ternu Parku Schopenhauera. To drzewo było zgłoszone w latach 2021-2022.

Topola szara – Park Schopenhauera

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2 w skali Roloffa, czyli faza stagnacji - moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty wytrzymałości zarówno w obrębie korony jak i całego drzewa.
Ocena kondycji	• 3 - osłabiona
Stabilność drzewa	• 3 - osłabiona
Ryzyko upadku	• C/D -wysokie

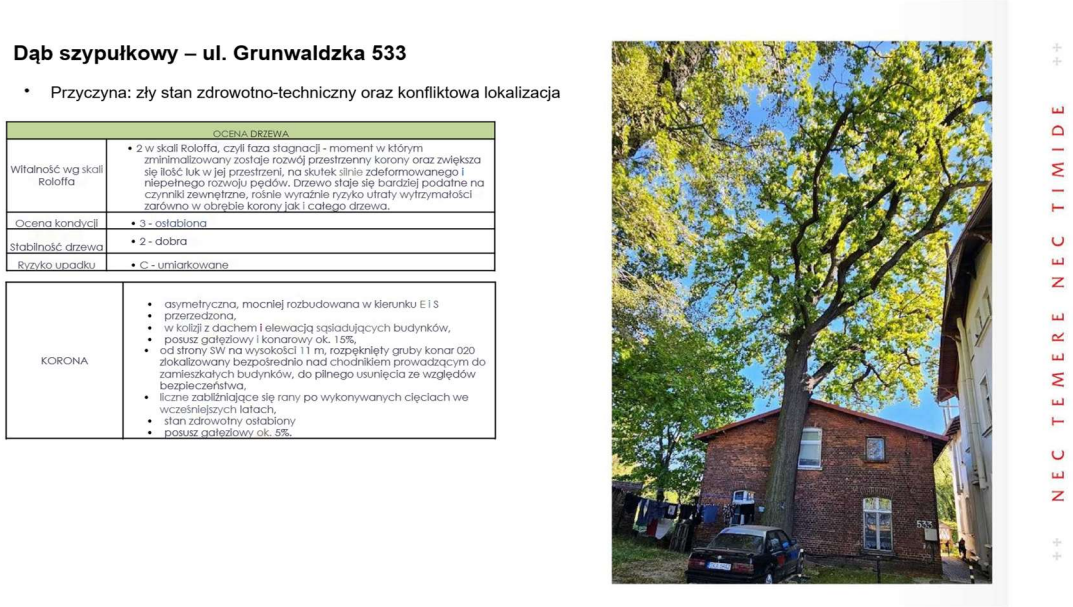
PIEŃ	• prosty, z licznymi narośla mi i zrakowaceniami na całym obwodzie pnia, • w dolnej części liczne pędy odroślowe powstałe z pąków uśpionych tworzące koronę wtórną, po wykonanych we wcześniejszych latach cięciach podkrzesujących, • osłuchowe badanie młotkiem diagnostycznym wskazuj na wewnętrzne wypróchnienie.
KORONA	• mocno przerzedzona, wysoko wyniesiona, • nasada korony na wys. 11,5 m, • stan zdrowotny osłabiony, • w koronie na konarach liczne narośla i zrakowacenia, jemioła, • posusz gałęziowy i konarowy ok. 20%, obrywy po wyłamanych konarach, • porażona jemiołą.

Zostało przez nas poddane paroletniej obserwacji. Ostatecznie zdecydowaliśmy się na zlecenie ekspertyzy, która by potwierdziła podejrzenia pracowników wydziału i okazało się, że niestety mieliśmy rację, tzn. drzewo jest w ostatniej fazie zamierania. Korona również ażurowa, w większości porażona jemiołą, dożywa swojego wieku. Znajduje się w centralnym miejscu na terenie Parku Schopenhauera, bez bliskości żadnej infrastruktury, drzewo do pozostawienia, w miarę bezpieczne drzewo pod tym kątem, natomiast również nie kwalifikujące się na pomnik przyrody w opinii wydziału.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję, czy są jakieś pytania do tego rozstrzygnięcia? Nie ma, proszę o dalsze procedowanie.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Teraz będziemy mieli dwa drzewa, które w bezpośredniej bliskości rosną.

Są to dąb szypułkowy, jako pierwszy z nich, przy ul. Grunwaldzkiej 533. Pomimo bardzo dużego obwodu, który jakby ten wymóg formalny wypełnia. Niestety drzewo wchodzi już obecnie w kolizje bezpośrednio z bryłą budynku. Było bardzo silnie podkrzesywane. Praktycznie ma koronę jednostronną. Bardzo silnie drzewo też obniżone z licznymi tutaj ubytkami w koronie, przechylające się i opierające się o bryłę budynku. W strefie korzeniowej bardzo silne zagęszczona gleba, wyjeżdżona przez samochody, użytkowana codziennie przez licznych mieszkańców, tak, że niestety perspektywa trwania tego drzewa jest bardzo silnie ograniczona. Na jego stan zdrowotno-techniczny w związku z bezpośrednią bliskością zabudowy i korzystania przez mieszkańców też są ograniczone możliwości, żeby wspomóc jakoś to drzewo, żeby dłużej trwało. Także z tych względów tutaj wydział nie rekomenduje objęcia tego drzewa jako ochrona, jako pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Państwo się orientują, czy te obiekty wokół to są budynki Gdańskich Nieruchomości, czy tj. własność prywatna, czy jakiś mix własnościowy?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE

Tu, jeżeli chodzi o ten budynek, to przyznam, że sprawdziliśmy, natomiast drugie drzewo będzie bezpośrednio przy budynkach zajezdni konnej przy ul. Pomorskiej i tam to już jest teren prywatny, wykupiony a tutaj jest to ewentualnie do ustalenia.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję, czy są jeszcze jakieś pytania do tego drzewa? Nie ma, proszę dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu właśnie wspomniana wcześniej topola szara. Drugie podejście z tego gatunku, bo z tego gatunku nie mamy na razie pomnika przyrody. Także niestety również sytuacja, bezpośrednie przyleganie do zabudowy. W strefie korzeniowej droga dojazdowa do licznych budynków mieszkalnych. Bezpośrednio pod drzewem parkowanie pojazdów. wieloletnie składowanie wielkopowierzchniowe różnego rodzaju obiektów, pojazdów. widać po koronie, że drzewo powoli zaczyna ustępować i poddaje się. Mamy koronę ażurową silnie przerzedzoną, występuje porażenie jemiołą. I tutaj również w związku z brakiem alternatyw i jakichś skutecznych zabiegów, które można by było wdrożyć, żeby drzewo odzyskało tą witalność bez właśnie konfliktu z bezpośrednim otoczeniem nie rekomendujemy do ustanowienia jako pomnik przyrody

Topola szara – ul. Grunwaldzka 533

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny oraz konfliktowa lokalizacja

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2 w skali Roloffa, czyli faza stagnacji - moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty wytrzymałości zarówno w obrębie korony jak i całego drzewa.
Ocena kondycji	• 3-osłabiona
Stabilność drzewa	• 2 - dobra
Ryzyko upadku	• C - umiarkowane
PIEŃ	• od strony WN na wysokości 7 metrów rozległe zrakowacenie z brunatnym wyciekiem spowodowane infekcja bakteryjną, • od strony E na wys. 1,9 m wkręcone w pień śruby do montażu sznurów na pranie, • od strony NW na wys. 4,5 metra przytwierdzony do pnia czujnik ruchu od alarmu, • osłuchowe badanie młotkiem diagnostycznym nie wykazało pustki wewnątrz pnia
KORONA	• symetryczna, rozłożysta, przerzedzona, • wysoko wyniesiona, • liczny posusz gałęziowo - konarowy ok. 25%, • porażona jemiołą, • kolizja z dachem i elewacją niezamieszkałego budynku starej zajezdni, • na konarach liczne narośla i zrakowacenia, • zabliźnione i zabliźniające się rany po wykonywanych cięciach we wcześniejszych latach, • stan zdrowotny osłabiony

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czy mi się wydaje, teraz tego też nie sprawdzę, mi się wydaje, że tam jest jakaś wspólnota, bo o ile pamiętam, o ile dobrze kojarzę topografię, to są ludzie, którzy do nas nawet przychodzili na Komisję. Natomiast też się upewnię czy to podwórko nie należy tam dalej do Gdańskich Nieruchomości. Faktycznie w starej zabudowie tj. ultratrudne, żeby zaproponować alternatywę dotyczącą parkowania, ale pewnie należałoby od tego zacząć w ogóle.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Te dwa drzewa były zgłoszone przez pracowników Konserwatora Zabytków z nadzieją, że uda się coś dla nich zrobić. Nie wiem, może eksperci z GZZ mogliby się nad tym pochylić ...

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
... ale Miejskiego, czy Wojewódzkiego?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… tutaj wewnętrznie sobie odnotowuję od próby ustalenia możliwości zmiany zagospodarowania tego podwórka, chociaż widzę, że skoro Wojewódzki Konserwator Zabytków już podchodził do tematu, to sprawa nie jest łatwa.

Czy są jakieś pytania? Bardzo proszę radny Majewski.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji
Jak rozumiem, bo tak sobie patrzę na mapy i szukam tego drzewa, czy ono jest jakby po stronie wspólnoty, czy jest po stronie tego właściciela, który teraz ma zamiar zagospodarowywać zajezdnię.

Moim zdaniem też jest istotna sprawa z perspektywy tego, że te plany są gdzieś ambitne, a równolegle mamy też przygotowywany projekt planu miejscowego dla tego terenu, gdzie jednak też pewne drzewa do zachowania mogą być wskazane i dlatego tak przyjrzałbym się tej topoli jak i tamtemu poprzedniemu drzewu też jeszcze raz z perspektywy możliwych inwestycji, które tam będą realizowane i bynajmniej nie dla tego, żeby drzewo, powiedzmy pokrzyżowało jakąś inwestycję, tylko raczej z tego, że jednak jak rozumiem pracownicy urzędu ochrony zabytków wskazali jednak jakieś tam perspektywę, czy też wolę do tego, żeby te drzewa ocalały. Dziękuję.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
To już dzisiaj mogę odpowiedzieć, że te drzewa znajdują się poza terenem inwestycyjnym, o którym pan radny mówił.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Pytanie, czy one są w terenie, tutaj na 200% nie powiem, czy one w ogóle wchodzą w zakres planu, bo ten plan troszeczkę wychodzi. To jest potencjalnie punkt pod dyskusję na Komisji Zagospodarowania Przestrzennego, żeby podjąć jakieś działania.

Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma, to bardzo proszę o przedstawienie kolejnego drzewa.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj mamy kandydata na pomnik przyrody wierzba biała, zlokalizowana przy ul. Słowackiego 23. Teren obecnej szkoły języka angielskiego. Tutaj również przekazywaliśmy informację nt. krytycznego zagrożenia do właścicieli, ponieważ drzewo się rozłamało w okresie zimowym pomiędzy zgłoszeniem, a wysłaniem na miejsce zleconej przez nas ekspertyzy. Musiał być bardzo silnie ogłowione i komplet tutaj proponowanych zabiegów tak naprawdę zabezpieczających funkcjonowanie w okolicy tego drzewa, które nam ekspert dendrolog zasugerował

w opracowaniu, przekazaliśmy właścicielom. Drzewo praktycznie straciło swoją wartość, jeżeli chodzi o cechy, te krajobrazowe, kulturowe. Rozłamało się. straciło większość swojej korony. Pierwotnie mało zdaje się 6 przewodników, obecnie zostały 3, jeden leżący na ziemi, dwa bardzo skrócone, tak, że prawie całkowicie utrata tych walorów krajobrazowych. Drzewo na dziś pozostaje w formie świadka na zieleńcu.

Wierzba biała – ul. Słowackiego 23

- Przyczyna: krytyczny stan zdrowotno-techniczny oraz konfliktowa lokalizacja

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 1 - 2 w skali Roloffa, czyli pomiędzy fazą degeneracji (spowolnienia w wzrostu, obniżona dynamika, osłabiony rozwój korony. Zaburzenia skutkują zwiększoną podatnością na zawirowania powietrza) a fazą stagnacji (moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty
Ocena kondycji	• 5 - krytyczna, drzewo wymagające pilnej interwencji
Stabilność drzewa	• 4 - mocno osłabiona
Ryzyko upadku	• C/D - wysokie

PIEŃ	
	• drzewo powstałe ze zrostu wielu pni, obecnie 4 - pniowe, mocno poskręcane i odchylone w różnych kierunkach, • ciasne, niebezpieczne rozwidlenia z zakorkiem, postępującą próchnicą i śladami żerowania owadów, • od strony NE pozostałość po usuniętych dwóch przewodnikach o średnicy 025 i 065 nalorawdoDodobnieł wyłamane codczas silnych wiatrów, • osłuchowe badanie młotkiem diagnostycznym wskazało na wewnętrzne wypróchnienie dwóch mocno odchylonych przewodników.
KORONA	• rozłożysta, przerzedzona, • z licznymi obrywami gałęzi i konarów, * posusz gałęziowy i konarowy ok. 20%, • w niewielkim stopniu porażona jemiołą, • stan zdrowotny mocno osłabiony.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Wydaje mi się sytuacja ewidentna. Czy Państwo mają jakieś pytania? Nie widzę.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj mamy do czynienia z grupą drzew, wskazanych również przez pracowników Biura Rozwoju Gdańska. Są to 2 kasztanowce oraz jesion wyniosły. One są na terenie obiektu, przy ul. Brzegi 53.

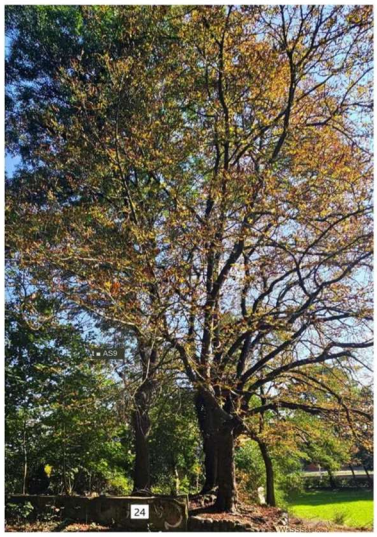
Kasztanowiec zwyczajny 2 sztuki, jesion wyniosły – ul. Brzegi 53

- Przyczyna: zły stan zdrowotno-techniczny, konfliktowa lokalizacja, brak spełniania wymogów formalnych

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 2 w skali Roloffa, czyli fazą stagnacji - moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty wytrzymałości zarówno w obrębie korony jak i całego drzewa.
Ocena kondycji	• 3 - osłabiona
Stabilność drzewa	• 3 - osłabiona
Ryzyko upadku	• C - umiarkowane

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 1,5 w skali Roloffa, czyli pomiędzy fazą degeneracji (spowolnienie wzrostu, obniżona dynamika, osłabiony rozwój korony. Zaburzenia skutkują zwiększoną podatnością na zawirowania powietrza) a fazą stagnacji (moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty
Ocena kondycji	• 3 - osłabiona
Stabilność drzewa	• 3 - osłabiona
Ryzyko upadku	• CD - wysokie

OCENA DRZEWA	
Witalność wg skali Roloffa	• 1,5 w skali Roloffa, czyli pomiędzy fazą degeneracji (spowolnienie wzrostu, obniżona dynamika, osłabiony rozwój korony. Zaburzenia skutkują zwiększoną podatnością na zawirowania powietrza) a fazą stagnacji (moment w którym zminimalizowany zostaje rozwój przestrzenny korony oraz zwiększa się ilość luk w jej przestrzeni, na skutek silnie zdeformowanego i niepełnego rozwoju pędów. Drzewo staje się bardziej podatne na czynniki zewnętrzne, rośnie wyraźnie ryzyko utraty
Ocena kondycji	• 2- dobra
Stabilność drzewa	• 2-dobra
Ryzyko upadku	• C - umiarkowane

Jest to zdaje się szkoła języka japońskiego i programowania i niestety tutaj na kondycji tych drzew zaważył układ ogrodowy, w którym zostały posadzone, tzn. funkcjonują one jako 3 potężne drzewa w bardzo ograniczonej misie korzeniowej przez zabudowę piętrową, gdzie zostały wyniesione ponad poziom gleby na takich

tarasach i w związku z tym bardzo silnie muszą ze sobą konkurować o dostępną przestrzeń oraz zasoby wody i bardzo mocno się to odbija na ich kondycji zdrowotno-technicznej. Również korony wykształcone tak naprawdę jednostronnie. Wszystkie mają osłabioną kondycję, osłabioną stabilność i nie są to drzewa, które prezentują długa perspektywę zachowania. Również bardzo ciężko dla nich zaproponować jakieś rozwiązania ze względu na to, że przez tyle lat funkcjonują w takim właśnie układzie. Nie wiemy i na bardzo …

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
… właśnie o te rozwiązania chciałam podpytać …

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
… i na bardzo wysokim wyniesieniu tak naprawdę, bo tam jest różnica prawie 1,5 m w stosunku do poziomu trawnika, więc tak naprawdę zastanawialiśmy się dosyć długo, czy dla tych drzew można coś konkretnego zaproponować, ale przyznam się, że tutaj skończyły nam się pomysły, więc nie rekomendujemy jako wydział ustanawiania jako pomnika przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
To była taka forma nasadzenia, czy przekształcenia po nasadzeniu, jeśli chodzi o to wyniesienie?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj wygląda, że to było tak nasadzone w ten sposób.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Rozumiem. Czy są jakieś pytania? Nie ma, proszę dalej, kolejne drzewo.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu mamy kandydata z terenu Nadleśnictwa Gdańsk. Mieliśmy taki rok, kiedy kilkadziesiąt drzew zostało właśnie z terenu Nadleśnictwa zgłoszone do nas.

Bardzo piękny pierwotnie modrzew, który w okresie roku od zgłoszenia przeszedł właśnie z drzewa pięknego do drzewa w krytycznym stanie już zamierania. Stracił 90% swojej korony. Pojawił się grzyb w szyi korzeniowej, utracił boczne korzenie przy tej szyi korzeniowej przez co właśnie pojawiła się butelkowatość, weszła zgnilizna i w stanie tak naprawdę do wywrócenia przy silnych wiatrach. Na szczęście zlokalizowane poza uczęszczanymi ścieżkami przez mieszkańców, więc w opinii Nadleśnictwa do pozostawienia na gruncie. Natomiast w opinii wydziału brak wskazań do ustanowienia jako pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
No niestety trudno polemizować. Tutaj, jeżeli dobrze odczytuję połączenie jakby tego pomnika z pewną znaną mi aktywnością społeczną, to zdaje się autor zgłoszenia jest z Państwem w stałym kontakcie i on już jakby zna te przyczyny, prawda? Jeżeli są jakieś pytania, to bardzo proszę. Jeżeli ni to proszę o kolejne drzewo.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Kolejne drzewo zgłoszone na pomnik przyrody właśnie przez tego mieszkańca tj. widok, który otrzymaliśmy przy podejściu pod wskazaną lokalizację DPS. Potężny świerk, gdyby nadal funkcjonował byłby to największy świerk na terenie Gdańska, który został również przez Lasy Państwowe zlokalizowany. Niestety po prostu podczas silnych wiatrów wyłamał się. Pozostał wyłącznie ten fragment, który Państwo widzicie na zdjęciu, więc drzewo całkowicie straciło swoje wartości krajobrazowe. Pozostało również na gruncie jako element biocenotyczny wspierający bioróżnorodność.

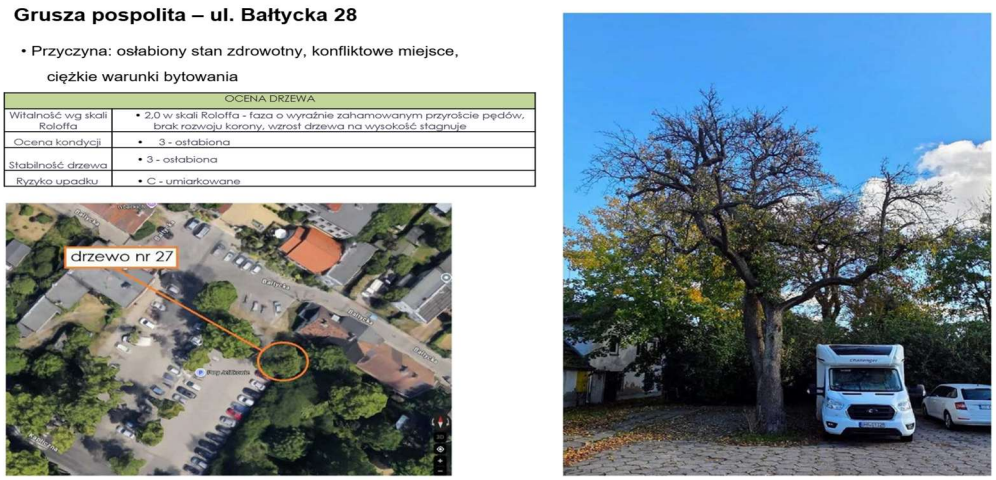
Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czy są jakieś pytania? Nie widzę, bardzo proszę kolejne.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Drzewo słynne, tak mi się wydaje. Buk pospolity zwany Panem Bukiem, który w ostatnim roku, w latach tak naprawdę, ponieważ obserwujemy to drzewo od 2018 roku. Drastycznie postępujący zły stan zdrowotno-techniczny. Po roku 2024 tak naprawdę stwarzał bezpośrednie zagrożenie. Teren Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków objęty ochroną przez konserwatora. Wycofaliśmy się tutaj z działań przy tym drzewie jako wydział. Po prostu było tutaj oczekiwanie, albo na wywrót naturalny tego drzewa, albo już na jego usunięcie w ramach planu ochrony zieleni na tym terenie i wydaje mi się, że w ramach właśnie takiego planu zatwierdzonego przez WKZ to drzewo zostało usunięte.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są jakieś pytania do tego punktu? Smutny przypadek, ale też trudno dyskutować z faktami. Bardzo proszę o kolejny przypadek.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu mamy dość specyficzny przypadek. Jest to drzewo owocowe grusza, czyli drzewo rzadko zgłaszane jako kandydaci na pomniki przyrody.

Tutaj niestety na negatywnej opinii wydziału zaważyła bezpośrednia bliskość tego drzewa, tzn. to drzewo od kilkudziesięciu lat funkcjonuje na kostkowanym parkingu w terenie przymorskim. Ma bardzo silnie ograniczoną bryłę korzeniową, co odbija

się na wyglądzie również korony. Jak Państwo widzą ażurowej i bardzo silnie przerzedzonej. Były tutaj również wykonywane nieprofesjonalne cięcia na tym drzewie, tak, że zostało ono swojego czasu dość mocno ograniczone, okaleczone. Funkcjonuje tak naprawdę w miejskiej wyspie ciepła i perspektywicznie nie prezentuje, znaczy trzyma się świetnie, bo grusza ma to do siebie, że dosyć dobrze się potrafi adoptować do takich warunków, natomiast jest ten stan zdrowotno-techniczny zdecydowanie osłabiony i właśnie głównie nas tu niepokoi sytuacja w strefie korzeniowej, w związku z tym nawet rozbruk i tutaj duże uwolnienie tego drzewa prawdopodobnie nie poprawiłoby jego kondycji na tyle, żeby zapewnić długotrwałe trwanie.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są jakieś pytania do tego przypadku? Bardzo proszę radny Majewski.

Radny Przemysław Majewski – członek Komisji
Biorąc pod uwagę fakt, że jednak rejon ul. Bałtyckiej i planowana też rewitalizacja tych zabytkowych checz rybackich będzie obejmował także tereny nie samych powiedzmy, nie tylko samych checz, ale też powiedzmy samej okolicy rejonu ulicy Bałtyckiej i Kaplicznej, to tak zastanawiam się mimo wszystko, czy uwzględnienie ewentualnego rozbruku tego drzewa, skoro ono powiedzmy jest w dobrym stanie zdrowotnym tylko jest jakby zagrożone w związku z tym parkingiem i z tym miejscem, powiedzmy trudnym, czy jednak nie uwzględnić też w planach innych miejskich jednostek, czy Gdańskich Nieruchomości, żeby w ramach, nie wiem, powiedzmy prac rewitalizacyjnych też ewentualnie w porozumieniu z innymi jednostkami dokonać tego rozbruku i żeby to drzewo powiedzmy przetrwało też w dłuższej perspektywie, bo mam wrażenie, że to tak zmierza ku temu, że w jakiejś perspektywie kilku, czy kilkunastu lat ono nie przetrwa. Dziękuję.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Jak najbardziej odnotujemy to jako przypadek właśnie do rozmowy z Gdańskim Zarządem Zieleni. Tutaj pewnie z Gdańskim Zarządem Dróg bardziej ze względu na kompetencje. Czy są jakieś pytania?

Radny Maksymilian Kieturakis – członek Komisji
Ile jeszcze mamy dzisiaj tych przypadków drzew, które nie będą objęte formą ochrony?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Myślę, że ¾ drzew jest za nami.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Ewentualnie moglibyśmy, chyba, że Państwu by zależało na domknięciu, bo możemy też zaproponować taką formułę, umówiliśmy się, że raz na jakiś czas, tak?

to tak jak z takim przeglądem lekarskim, który jest raz na dłuższy czas, tj. więcej tych pytań, gdy będziemy się częściej, to tych przykładów też nie będzie tyle.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Jesteśmy w 2/3 przypadków. Potem będzie przyspieszenie, ponieważ na jednym slajdzie jest kilka drzew, ze względu na różne przyczyny.

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki
Chciałam powiedzieć, że nie są to wszystkie drzewa, które czekają, wybraliśmy takie prostsze.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Zgłoszenie kandydata z terenu własności prywatnej, sosna amerykańska jeszcze przed wystąpieniem o wniosek właściciela o zgodę na wejście na grunt, okazało się, że drzewo jest w bardzo złym stanie zdrowotno-technicznym.

Praktycznie rośnie w obrębie linii wysokiego napięcia.

Jego korona była wielokrotnie cięta pod kątem właśnie utrzymania przestrzeni dookoła tej linii. Widać bardzo silne zamieranie, typowe dla sosny w złych warunkach bytowania, tzn. sosna zamiera od dołu i bardzo silnie przerzedzona korona.

Sosna amerykańska – własność prywatna, ul. Piastowska 23

- Przyczyna: osłabiony/zły stan zdrowotny, konfliktowe miejsce, ciężkie warunki bytowania

Teren prywatny silnie zmodyfikowany przez chodnik, przez bardzo dużą bliskość budynku mieszkalnego. Także drzewo nieperspektywiczne, które ze względu na swoje ciężkie warunki bytowania i kolizyjne prowadzenie w jego koronie linii energetycznej nie ma perspektywy długotrwałego zachowania i już zdradza cechy drzewa w bardzo złej kondycji zdrowotno-technicznej.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Nie ma pytań, proszę następne.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE

Tutaj przypadek bardzo ciekawy. Drzewo klon srebrzysty, zgłoszone z wału tak naprawdę kanału Motławy, w bezpośredniej bliskości Traktu Św. Wojciecha. Tutaj mamy główne wątpliwości związane z korzeniami tego drzewa, ponieważ z jednej strony drzewo nie ma w ogóle korzeni, były one obcięte przez mur oporowy w kierunku na Trakt Św. Wojciecha, więc w tą stronę drzewo nie mogło wykształcić swojej bryły korzeniowej. W drugą stronę już było dużo lepiej, ponieważ dosyć szeroki jest ten zieleniec od strony Kanału Raduni, natomiast tu inwestycja polegająca na poprowadzeniu ścieżki rowerowej po szczycie wału oraz zmiany, wymurowanie po prostu ściany kanału ograniczyły też w znacznym stopniu dostęp tego drzewa do wody.

Obecnie drzewo w dobrym stanie zdrowotno-technicznym. Natomiast budzi duże wątpliwości co do długotrwałości tego dobrego stanu i widzimy jako wydział, że potencjalnie w obrębie tego drzewa trzeba by było wykonać pewną pracę, żeby zbadać przede wszystkim zakres jego stabilności oraz zakres korzeni i potencjalnie po przeprowadzeniu takich prac, które by upewniły nas, że to drzewo będzie stabilne, ponieważ może się przewrócić bezpośrednio na jadące samochody i nie rekomendujemy do ustanowienia jako pomnik przyrody i również tutaj bierzemy pod uwagę potencjalne przyszłe uzgodnienia dotyczące Traktu Św. Wojciecha, kanału i tej całej infrastruktury krytycznej i liniowej, która się znajduje dookoła tego drzewa w jego bezpośredniej bliskości.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czyli kolejny przypadek, gdzie najpierw należałoby się skoncentrować na działaniach rozpoznawczych, badawczych, a potem ewentualnie po dopełnieniu pewnego programu zastanowić się nad ewentualnym powrotem do tej dyskusji. Proszę dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Bez czarny, jedyny taki kandydat zgłoszony do tej pory. Niestety tak jak Państwo widzą lokalizacja przy skrzyżowaniu na terenie wprawdzie gminnym, natomiast

sąsiadującym bezpośrednio z terenem prywatnym. Drzewo w bardzo sędziwym wieku o czym świadczy stan jego korony, jej ażurowość. Ma bardzo ciężkie warunki bytowania na wyspie ciepła.

Bez czarny – ul. Uphagena 32

- Przyczyna: konfliktowe miejsce, ciężkie warunki bytowania osłabiony stan zdrowotny

Tak naprawdę utrzymuje je przy funkcjonowaniu ten trawnik, który Państwo widzą po prawej stronie, jako miejsce, gdzie jeszcze korzenie mogą się rozprzestrzeniać, ponieważ tak naprawdę ¾ tych korzeni już nie ma i tylko od tej prawej strony funkcjonują, więc drzewo również w bardzo ciężkich warunkach, w bardzo sędziwym tak naprawdę wieku i potencjalnie nie rokujące bardzo długiego utrzymania.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czy jakieś pytania? Nie ma, proszę o kolejne drzewo.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj mamy dwóch kandydatów, są to dęby szypułkowe. One rosną na terenie bezpośrednio przy szkole podstawowej przy ul. Matki Polki.

Dąb szypułkowy 2 sztuki – ul. Matki Polki

- Przyczyna: osłabiony stan zdrowotno-techniczny, konfliktowe miejsce oraz ciężkie warunki bytowania

Oba drzewa bardzo silnie w przeszłości formowane niewłaściwie za pomocą prowadzonych zabiegów. Korony również jednostronne silnie zredukowane od środka. Teren bardzo silnie zmodyfikowany. Bryły korzeniowe ograniczone do tego

stopnia, że praktycznie można powiedzieć, że drzewo po lewej rośnie w donicy. Drzewo po prawej, jeszcze możliwość rozwoju korzeni w kierunku klepiska i wyjeżdżonego parkingu ziemnego, tak, że bardzo ciężkie warunki bytowania, wyspa ciepła, bezpośrednia bliskość elewacji budynku użyteczności publicznej, bezpośrednia bliskość jedynej drogi dojazdowej na teren szkoły oraz jedynej drogi dojazdowej na teren sąsiedniej posesji razem z parkingiem bezpośrednio pod koronami tych drzew tak, że drzewa o osłabionej kondycji, źle prowadzone, nie perspektywiczne, wydział nie rekomenduje ustanowienia jako pomniki przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są pytania do tego punktu?

Pani Anna Trzuskolas – Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki
Tutaj może dopowiem, że, chyba nauczycielka tej szkoły jest bardzo zainteresowana żywo ustanowieniem tych drzew jako pomnik przyrody. Ostatnio też na spotkaniu z mieszkańcami Śródmieścia podeszła do dyrektora Kryszewskiego, akurat wtedy byliśmy razem i pytała się, czy już zostały ustanowione i dlaczego nie. Z dyrektorem Kryszewskim omawialiśmy ten przypadek szczegółowo i mamy taki pomysł, że spotkamy się z tymi wnioskodawcami, żeby szczegółowo omówić dlaczego nie, bo mam wrażenie, że wydaje się tym ludziom, że ustanowienie pomnika przyrody wiąże się z tym, że drzewo dostanie tabliczkę z nazwą pomnik przyrody, a tu jednak musielibyśmy ograniczy wjazd na teren szkoły, ograniczyć wjazd, czy w ogóle zakazać wjazdu tutaj na tą obok posesję. Oglądaliśmy zdjęcia na Google Street sprzed kilku lat, żeby porównać jak te drzewa wyglądały, to one koronę miały już odtąd (pokazała na slajdzie), ale chyba przez to, że większe samochody dostawcze musiały wjeżdżać na teren szkoły, może autobusy czasami, gdy były wycieczki szkolne, więc została ta korona podkrzesana. Tutaj lekko widać, że drzewo się odchyla, ale na innych zdjęciach w Google widać, że jest bardzo mocno odchylone w stronę tej prywatnej posesji. Tak, że nawet gdyby trzeba było wykonać prace związane z elewacją, albo jakieś prace remontowe na dachu, a jak widzicie Państwo tutaj gałęzie dotykają, no to szkołą musiałaby wystąpić o uzgodnienie i potrzebna byłaby uchwała rady miasta na wykonanie tych prac.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Oraz cały program naprawczy, wiem jak to wygląda, nie naprawczy, ale prewencji. To jest ciekawy przykład. Myślę, że spotkanie jest dobrym rozwiązaniem, bo rośnie świadomość tego, że można powoływać pomniki przyrody, ale mam wrażenie, że nie idzie za tym świadomosc tego, że to nie jest tak jak pani powiedziała tabliczka, forma uznania, ale tj. pewne bardzo konkretne narzędzie prawne. Właśnie tutaj przechodząc, antycypując korespondencję mamy pismo z kancelarii pranej w sprawie usunięcia pomnika przyrody.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Teraz prostsze przypadki. Tutaj mamy zgłoszenie kandydata na pomnik przyrody, gdzie zgłaszający mylnie ocenił, że jest to drzewo o pojedynczym pniu, dwóch przewodnikach, a tak naprawdę są to dwa drzewa, osobniki brzozy brodawkowatej, które nie spełniają wymogów formalnych.

Brakuje im jeszcze kilkudziesięciu lat zanim te wymogi będą potencjalnie spełniały, tak, że na dziś brak przesłanek do ustanowienia jako pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czyli jest szansa, ale za kilka, kilkanaście kadencji Rektora UG

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Pod warunkiem, że teren zielony dookoła pozostanie niezmieniony i nie będzie dużej ingerencji w strefę korzeniową.
Tutaj dwa przypadki zgłoszone z terenu dzielnicy Aniołki i analogicznie jak w przypadku brzozy, drzewa o wysokim potencjale, 2 buki zwyczajne.

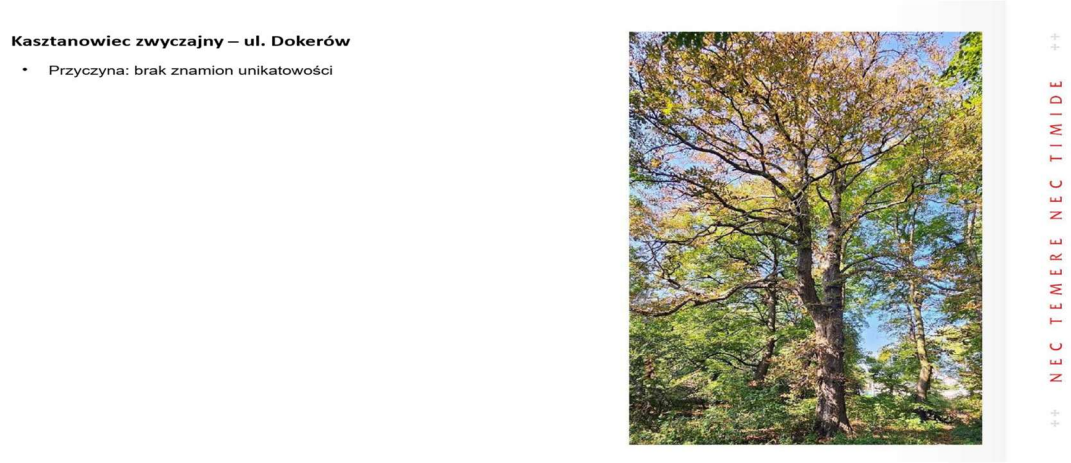

Natomiast na dziś duże braki, jeśli chodzi o obwód formalny. To nie jest 2, 3 cm., gdzie moglibyśmy już jakby uznać, że krajobrazowo za ten rok, dwa to drzewo już oficjalnie ten obwód będzie miało, to jest rząd wielkości 30cm, 50 cm, więc drzewa z dużym potencjałem do powrotu do tych kandydatur za kilkadziesiąt lat, 10 z

plusem i wtedy, jeżeli nie zadzieje się wokół nich nic negatywnego, to z przyjemnością na pewno kolejni pracownicy odpowiedniego wydziału będą ustanawiali jako pomniki przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Bardzo dziękuję. Rozumiem, że nie ma pytań, tak, że prosimy o kolejne.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tutaj mamy akurat zgłoszenie z terenu ul. Dokerów. Jest to akurat fragment terenu dość silnie zadrzewionego i po tym, jak udaliśmy się w ten teren okazało się, że to drzewo również nie do końca spełnia warunek formalny obwodu.

Ponadto na tym terenie znajduje się prawie 10 sztuk o podobnych obwodach, więc jakby, no nie spełnia właśnie tych znamion unikatowości pod tym kątem, że potencjalnie cały ten teren należałoby ochronić i zachować nie wyróżniając akurat tego konkretnego drzewa, ponieważ rośnie w towarzystwie innych o podobnych wymiarach i inne kasztanowce ustanowione wcześniej pomnikami przyrody na terenie miasta miały zdecydowanie większe obwody i zdecydowanie bardziej wyróżniały się na tle gatunku.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
A czy te drzewa nie są w ogóle objęte wpisem stoczniowym, jeżeli chodzi o konserwatorskie z kolei?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Wydaje mi się, że ten teren jest ujęty.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Czy są jeszcze jakieś pytania do tego terenu? Nie widać, prosimy kontynuować.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Następny kandydat brzoza brodawkowata, teren Parku Adama Mickiewicz. Dość silnie zaawansowana wiekowo, spełnia wymóg formalny, natomiast ledwo, ledwo i również w otoczeniu innych drzew w tak historycznym miejscu krajobrazowym.

Brzoza brodawkowata – Park im. Adama Mickewicza

- Przyczyna: krótkowieczność, brak znamion unikatowości

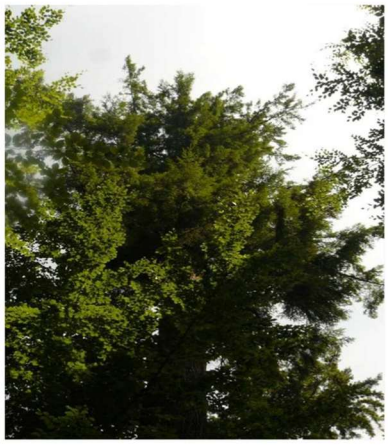
Wypada, szczerze mówiąc przeciętnie i też do tych brzóz, które są ustanowione pomnikami przyrody dużo brakuje, jeżeli chodzi o obwód dla tego drzewa. Pozostawienie w niezmienionych dobrych warunkach za te 10 plus lat, możemy spokojnie wrócić do tego kandydata i procedować, natomiast na dziś wydział nie rekomenduje ustanowienia jako pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Rozumiem. Zresztą o specyfice prawnej Parku Oliwskiego żeśmy już rozmawiali. Czy są jeszcze jakieś pytania? Nie ma, tak, że bardzo proszę o dalsze drzewa.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu przykład z terenu Nadleśnictwa Gdańsk. Bardzo analogiczny do kasztanowca i właśnie brzozy, czyli drzewo, które na styk, że tak powiem spełnia obwód formalny. Natomiast rośnie w wydzieleniu, gdzie jest kilkadziesiąt osobników tego gatunku, w podobnym wieku, w podobnych wymiarach.

Daglezja zielona – Nadleśnictwo Gdańsk

- Przyczyna: brak znamion unikatowości, negatywna opinia Nadleśnictwa

Jest to jak uzyskaliśmy informację z Nadleśnictwa Gdańsk wydzielenie o zastopowanym prowadzeniu gospodarki leśnej na tym terenie. Te drzewa są zachowane jako strefa biocenotyczna, do pozostawienia bez ingerencji. Jest to też teren oddalony od najbliższej uczęszczanej ścieżki leśnej o 20 minut drogi przez dziki teren Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, tak, że również nie spełniałoby tutaj jakby tych edukacyjnych cech, które pomniki przyrody chcielibyśmy, żeby w mieście reprezentowały.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Czy są jakieś pytania? Nie ma, proszę dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tu przykład zgłoszenia jako kandydat na pomnik przyrody gatunku, który znajduje się na liście inwazyjnych gatunków obcych, chodzi o bożodrzew. Tak, że tutaj z tego powodu kandydatura jakby natychmiast anulowana.

Drzewo znajduje się na liście IGO (Inwazyjne Gatunki Obce), tak, że nie może być procedowane jako kandydat na pomnik przyrody.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Myślę, że tutaj nie ma pytań.

Pani Anna Trzuskolas - Dyrektor Wydziału Ekologii i Energetyki
Jeszcze dopowiem, że bożodrzew gruczołowaty tj. jedyne drzewo, które ustawa o ochronie przyrody wręcz nakazuje usuwać, nie trzeba zdobywać żadnego pozwolenia na jego usunięcie. Po prostu jak stwierdzimy, że rośnie, możemy iść i usunąć.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję, proszę dalej.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Dziękuję.
To był ostatni kandydat na dzisiaj.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. Myśmy jeszcze się na pół godziny szykowali. Myślę, że może jeszcze sobie porozmawiamy o formule w jakich porcjach to będziemy chcieli i na jakie posiedzenia naszej Komisji było prezentowane, ale też daje nam jako Komisji taki obraz ogromu przez Państwa wykonanej pracy, wiedzy i przede wszystkim dylematów, aby ta forma służyła mieszkańcom, jak działać, żeby ta forma służyła mieszkańcom z zachowaniem bioróżnorodności. Jeszcze raz bardzo dziękuję i przechodzimy do następnego, już ostatniego punktu obrad.

PUNKT – 7.

Sprawy wniesione, wolne wnioski, korespondencja.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Przechodząc płynnie do korespondencji, tak jak wspomniałam mamy jedno pismo tj. wniosek o wykreślenie pomnika przyrody z rejestru pomników przyrody. Chodzi o kasztanowiec przy Al. Zwycięstwa 4. Pani dyrektor, korzystając z obecności, czy Państwo otrzymali też do Wydziału to pismo, ponieważ ja po dekretacjach nie widzę, żeby to do Was dotarło?

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Chodzi o kasztanowiec z terenu Parku Steffensów, z tego terenu prywatnego?

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Tak, na to wygląda, bo Al. Zwycięstwa 4, tj. ten teren.

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
Tak, wniosek został skierowany również do naszego wydziału.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
To ogromna prośba, żebyście Państwo w momencie, w którym będzie przygotowana jakaś odpowiedź do kancelarii i reprezentującej, czy bezpośrednio osoby występującej, to żeby też podzielić się z Komisją. Tu wyłożonych jest szereg argumentów, natomiast trudno się ustosunkować bez oczywiście wyrobienia własnego punktu widzenia. O Park Steffensów żeśmy walczyli, niejako moralnie o wpis do rejestru zabytków, przynajmniej ja byłam osobą żywo zainteresowaną, więc tym bardziej każde usunięcie pomnika przyrody z tego terenu budzi dużą wątpliwość, no ale tak jak rozmawialiśmy, czasami są okoliczności, kiedy po prostu wszystko wskazuje na to, że jest to właściwa decyzja. Tak, że bardzo prosimy, żebyście Państwo …

Pan Michał Lamczyk, Główny Specjalista w Referacie Przyrody i Rolnictwa w WEiE
… tutaj już dzisiaj możemy poinformować, że będzie potrzeba przeprowadzenia oględzin w terenie. Z wydziału wyjdzie pismo z taką informacją do kancelarii i do właściciela prywatnego. I po tych oględzinach, oczywiście przedstawimy jakby wynik tych oględzin i wtedy będzie decyzja, czy widzimy, że drzewo z przyczyn naturalnych straciło swoją witalność, czy może zaszły jakieś inne przesłanki, wtedy potencjalnie jakieś kroki będziemy podejmować.

Przewodnicząca Anna Golędzinowska
Dziękuję. To wszystko, jeśli chodzi o korespondencję. Zgłoszeń wniosków nie widzę, porządek obrad został wyczerpany, zamykam posiedzenie – godz. 18:30.

Przewodnicząca
Komisji Klimatu, Środowiska i Ekologii
Rady Miasta Gdańska

Anna Golędzinowska

Protokół sporządziła:

Elżbieta Wajs-Deyck
Biuro Rady Miasta Gdańska
Główny Specjalista